

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félre . . . 6
Negyedévre . . . 3

Bérmertelen levelek
csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adának
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyilattérben minden
garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 2 fill.

Petitmél nagyobb, avagy
diszkrétus, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért termékek szerint min-
den négyzet centim. után
6 fill. számítatik.
Állandó hirdetéseknel ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Nyilatkozat.

A „Zemplén” f. évi 5-ik számában *Matolai Etele*, vármegyénk közszeretben álló alispánja, egy nyilatkozatot tett közzé, a melyben egy folyamatba tett kortes-mozgalom okait puhatolva, meglepetésének ad kifejezést ama körülmény felett: hogy, az ő alispáni állásának esetleg megüresedésével kapcsolatban a főjegyzői állás betöltése iránt „a mozgalom némely részről már megindított”

Miután pedig ezen, a messze jövőben esetleg üresedésbe jövő főjegyzői állásnak a betöltésével, több oldalról, személyem is kombinációba hozott, tekintettel arra, hogy a mozgalom megindító a nyilatkozatban megnevezve nem lettek, indítva érzem magamat kijelenteni azt:

Hogy én mind ekkoráig főjegyzővé leendő megválasztásom érdekében egy lépést sem tettem, s abszolúte nem törekedtem s míg a kérdés aktuális nem válik, *felfogásom szerint nem is törekedhetem arra, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok szavazatát tizenegy hóval előre lefoglaljam, s a megelőztetés kalamitáit kikerülendő, céljaim eléstárában a távoli döntő ütközetre létbe helyezem.*

Vármegyénk közéletében eltöltött 30 éves szolgálatom, munka- s akaraterőm, mely a kivétel terén még a válságos pillanatokban sem riadt vissza az adminisztráció nehézségeitől — úgy hiszem — *nyújt némi jogaimat arra, hogy akkor, a midőn jársom lakosságának személyem iránt annyiszor megnyilatkozott osztatlan szeretete dacára is e járás területéről, a hová 30 éves multnak annyi kellemes emlékei fűznek, felelősségterhes, emberbarátim iránt ápolt jóhiszeműségem s bizalmam folytán még inkább súlyosított állomásomból kissé nyugalmasabb munkakörre vágyom, vármegyém ez irányú támogatására méltán számot tarthassak.*

De már úgy az alispáni, miként a főjegyzői állások betöltésénél a vármegye intező köreit tartom — éppen mint a főszolgabírói állásoknál az illető járást — első sorban hivatottnak arra: hogy állást foglaljon s az egyéni aspirációk irányát megjelölje — de csak is akkor, midőn e hivatása időszerüvé vált, nagyon természetes, hogy nem preokkupálhattam s nem és preokkupálhatom *ily felfogásban* vármegyém közbizalmát idő előtti kortes mozgalmak útján a nélkül, hogy az által bizonyos fokú rezszusra okot ne szolgáltatassak.

Ezeket óhajtván — vármegyém alispánjának hivatolt nyilatkozata folytán — köztudomásra hozni, tisztelettel maradtam.

Király-Helmeczen, 1901. évi febr. 6.

Bencsik István,

a bodrogközi járás főszolgabírája

A gazdasági munkás- és cselédsegélypénztárról.

A folyó évi január hó 1-én lépett életbe az 1900. évi XVI. t.c., mely a gazdasági munkás- és cselédsegélypénztárról intézkedik. Azok közül a szociális alkotások közül, melyeket a törvényhozás az utolsó években alkotott, fontosságra talán egy sem közelíti meg a gazdasági segélypénztárak intézményét. Igen nagy fontossága e törvény az egész országra, mivel lakosságunk tulnyomó része mezőgazdasággal foglalkozik és így nagyon sok azoknak a gazdasági munkásoknak és cselédeknek a száma, kikre a törvény intézkedései vonatkoznak. Érdeklí ez a törvény vármegyénk egész gazdaközönségét, — azért talán nem lesz felesleges, ha rövidesen ösmertetjük a törvény intézkedéseit úgy a gazdák, mint a munkások szempontjából is.

A ki csak egy kevésbé érdeklődik a

szegény munkások és cselédek sorsa iránt, annak legnagyobb lelkesedéssel kell üdvözölnie az állami segélypénztár létesítését és örülhetünk, hogy az a szerencsétlen osztály, mely eddig csak akkor tudott az államról valamit, ha a közrend ellen valamit vétett s az állam büntető hatalma elérte sujtó kezével: most beláthatja, hogy ez az állam neki is éppen úgy, mint más állampolgárnak segítségére is tud lenni.

Az országos gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár rendeltetése az, hogy a gazdasági munkásokat és cselédeket balesetből származható rokkantság, balesetből származható halál, továbbá állandó munka- és keresetképtelenség esetében, ugyszintén a 65-ik életév elérésekor segítse, halál esetében pedig a családnak megfelelő segédelmet nyújtson.

Beléphet a szervezetbe minden gazdasági munkás és cseléd, a ki 50 évnél még nem idősebb, továbbá mindenki, a ki gazdálkodással foglalkozik. A kik tagok akarnak lenni lakóhelyük előljáróságánál tartoznak jelentkezni; felvételi díj gyanánt 35 éves korig 2 koronát azontul 4 koronát tartoznak fizetni.

A segélypénztár a belépő tagoknak a következő segédelmeket biztosítja:

- 1) baleset beálltával ingyen gyógyítást;
- 2) 60 napig naponként 1 korona segédelmet,
- 3) ha a baleset miatt a munkaképtelenség 60 napnál tovább tart, ugyanakkor egész tartamára havonként 10 korona segédelmet,
- 4) balesetből származott halál esetén a családnak 400 korona segédelmet,
- 5) ha legalább 10 évi tagság után válik a tag — bármely okból is — munkaképtelenné, életfogytig havi 10 korona segédelmet,
- 6) ha a tag 65-ik életévét eléri, kap 100 koronát,

Évi menyasszony.

— A „Zemplén” eredeti tárcaja. —

Írta: Damjanovich Miklós.

Poézissal kezdődik a *Telky Évi* leánykórának első fejezete, mert színes, illatos virág fakad az uton, a merre egy tizenhat éves, kurta ruhás kis baba lépdegél, rózsaszínű ábrándokat, édes bolondító álmokat szövögetve, az ismeretlen jövőről szöszke fürtű fejecskéjében.

A felső leányiskola zöldrácson kapujától rózsás napsugarakkal bearanyozott út vezet a való ösvényéig, hol aztán szomorú csalódás vár a szegény pici babára. Ott már akad tövis, mely megverzi őtet, göröngy, a melyen könnyen elbukhat, a ki jól nem vigyáz, ösvény, mely hamar elszédítheti őket beláthatatlan mélységével és homály, mely megremegteti a gyöngébb leánysziveket.

Szegény pici babák! Siralom nézni az ő tragédiájukat — megesik az ember szíve, a hogy elfoszlik a poézis szívárványkévéje és helyébe lép az önfentartás osztóne, a létért folytatott kínos küzdelem és egyéb ilyen utálatosan reális dolgok.

Szegény pici babák! Szegény *Telky Évi*!

Közönséges történet ez a *Telky Évi* története, akárcsak az astelái lilionnak, a Lancelot után epekedő búbajos szép Helénnek elhervadása, vagy a verónai néma kriptá, melyben Romeo Juliájának hamvai porladoznak. Csak

TÁRCA.

Jégvirágok.

I.

Kart-karba öltve szaladunk
A tükörsima jégen,
Ily boldogságot téli nap
Nem hozott nekem régen.

Arcodra ráfest az öröm
Szép, színes jégvirágot . . .
A képed, szemed, alakod
Oly bájós, istenáldott.

És hosszán, némán, szótlanul,
Mig egyre téged nézlek
Eszembe jut: e koresolyán
Ha elfuthatnék véled!

II.

Oly sikamlós az élet,
Oly csúszós, mint e pálya,
Az embert a nagy jégen
Ugyan mi sors is várja?

Befut-e valahára
A nyugodalmas révbe,
Vagy küzködik tört szárnnyal
Megrogyva és megtépve.

III.

Szép vagy te s kedves . . .
Nem nézek másra,
Körültünk zajló
Jeges világra.

Hogy fut előre
Más . . . mi merészen,
En csak az ég
Arcodat nézem.

Télnapi rózsák
Rajta kigyúlnak . . .
Szívek ilyenkor
Lángba borúlnak.

IV.

Fehér a sapkád,
Épp mint a hó;
A te szemed is
Ily ragyogó.

Ugy esillannak ki
A sugarak.
Mellőlük a nap
Beh elmarad!

(Ungvár).

Vidor Mór.

7) ha a tag 5 évi tagság után hal meg, családja 200 kor., tíz évi tagság után 250 kor., tizenöt évi tagság után 270 kor. segédletet kap.

A tagsági díj oly csekélyre van téve, hogy azt a legszegényebb ember is képes befizetni, t. i. 10 kor. 70 fillér sőt az u. n. második csoportbeli rendes tagok részére csak 5 K. 72 f. Ezek a második csoportbeli rendes tagok azonban csak az 1-4 pontok alatt említettük segédletet kapják úgy, mint az első csoportbeliek, míg a 4-7 pont alatti segedelemnek csak a felét kapják.

A tagsági díjat félévénként a postahivataloknál kell befizetni, mely befizetés olyképpen is meg van könnyítve, hogy lehet gyűjtőlapot kapni az előjárásnál s arra annyi és oly értékű bélyegjegyet kell ragasztani a mennyi a félévi tagsági díjnak megfelel.

Belépőkor minden rendes tag válthat a felvételi díj egyszeri lefizetése mellett 2 tagsági könyvet két tagsági díj lefizetésének kötelezettsége mellett, a mikor a segedelem összegének kétszeresére van igénye.

Rendkívüli tag lehet minden munkás, igazolvánnyal ellátott gazdasági munkás, — tehát nők is — ha 1 korona tagsági díjat fizetnek; ily tagoknak az 1-4 pontok alatt említettük segedelemre lehet igényök. A ki tagja akar lenni a pénztárnak, vigye magával bélyegmentes anyakönyvi kivonatát, vagy munkásigazolványát (esetleg katonakönyvét) és jelentkezék lakóhelyén a községi előjárásnál felvétele céljából.

Ha számítást teszünk és meggondoljuk belátjuk azonnal, hogy a pénztár nem volna képes mindezekre a segélyezésekre, ha csak a munkások filléreire lenne utalva. Hozzá járul a segély-pénztár költségeihez az állam évi 100,000 koronával; de tartozik hozzájárulni minden munkaadó gazda is minden gazdasági külső cselédje után 1 korona 20 fillérrel, *mit a cseléd bérébe betudni nem szabad* s ha a munkaadó a 120 fillér hozzájárulást befizette külső cselédje után: akkor balesetből származható rokkantság s halál esetében olyan segédletet kap, mint a rendkívüli tagok.

Mindezekből láthatjuk, hogy a segély-pénztár nemes emberbaráti feladatot igyekszik megoldani. A támogatásra szoruló szegény gazdasági munkásokat és cselédek, úgyszintén ezeknek családtagjait akarja segíteni betegség, baleset, munkaképtelenség és halálozás eseteiben. Ezzel terhet emel le a gazdák vállairól is, mivel eddig mégis csak a gazdára hárult az a kötelesség, hogy munkásait és cseléd-

azért mondom el, mert ez a tragédia ismétlődik nap-nap után és annál sürűbben, mennél inkább igyekeznek bizonyítani azok a rideg statisztikusok, hogy a világon általában több a nő, mint a férfi, több az eladó leány, mint a házasság után vágyakozó ifjú.

Mondom, hogy a tragédia első fejezete telistele van az elbájoló poézissal, a bimbófakadás reményteljes gyönyörűségeivel. Ott kezdődik, hogy Telky Évi tanúságot tevén arról, hogy ismeri Balassa szerelmes énekeit, az algebrát, stilisztikát és konyhavegytant, a felső leányiskola utolsó osztályáról is megkapja azt a bizonyítványt, a melynek alapján a helybeli lap riportere annak idején nyugodt lelkiismerettel írhatja meg róla a konvencionális „Hymen“ hirben, hogy ő Telky Sándor urnak bájos és művelt leánya. A kik ilyen bizonyítványt nem tudnának felmutatni, azok a helyi viszonyzatot jól ismerő újdondász előtt csak bájosak és kedvesek, de a világ minden kincséért sem műveltek. Ezt az építőt nem adják ám ingyen.

Telky Évi ugyan még ezután jó sokáig kurta ruhát és citromsárga, fehérszalagos florentint, vagy fehéricsipkés békékalapot visel, emlékkönyvbe írat, naplót vezet és csak a kis lányok kolonjába jár el; hanem azért valójában familiáris körben már nagy lány, számbaveszik és papa, mama, néha-néha már komolyabb dolgokról is beszélnek és érdeklődést mutatnak némely hevesebb vérű kolon Don Huának vagyoni viszonyai iránt. A varrónó sűrűn fordul meg a

jeit, akkor, a mikor segedelemre leginkább reászorulnak, veszni ne engedje.

Nagyon méltányos tehát, hogy gazdaközönségünk a segélypénztárt legmelegebb támogatásban részesítse, a mit vármegyénk lelkesedni tudó gazdaközönségéről, hogy meg is fog tenni, feltétlenül hiszem.

Fedák István.

Vörösmarty emlékünnepe.

Sátoralja-Ujhely, febr. 2.

A hazafias lelkesedés szent heve hogy hazánk koszorús költőjének, Vörösmartyinak, szobrot emeljünk, a mely az egész országot átjárta, városunkba is eljutott. Elénk tanubizonyosága ennek a „Carolineum“ nőnevelő intézet növendékei részéről f. hó 2-án a „Vörösmarty-szobor“ javára zenével és szavalattal egybekötött „Színelőadás.“ A minden részletében lélekemelő szép emlékünnepe, mely a jelenvolt diszes közönség teljes meglepedését vívta ki, csak öregbítette azt a jó véleményt, a mit Sátoralja-Ujhely közönsége a „zárdá“ irányában már eddig is táplált.

Az ünneplés lefolyása következő volt: A belépőt egy szép és elég tágas terem fogadta, melyben az izléses és minden csinnal felépített színpad volt elhelyezve. A nyolc pontból álló műsor egy szabatos és erőteljes zongorajátékkal kezdődött, melyet két zongorán Fűzes-séry Ilona, Eiszelt Ilona és Jolán úgyszintén Szilágyi Mariska belnövendékek adtak elő, mindnyájuk tetszésének kíséretében.

Ezt Vörösmarty egy remek költeményének, az „Arvizi hajós“nak elszavalása követte Rosenbergs Erzsikétől. A kis szőke lányka e szép költeményt annyi bájjal, kedvességgel és lendülettel adta elő, hogy az elért hatás meglepő volt. Kapott is sok tapsot érte!

Most a növendékek énekkara adta elő a „Király-Himnusz“-t. A három hangnemre berosztott énekkar művészi precizitással adta elő a szép énekdarabot, a mi a betanító „nővér“ fáradhatatlan ügybuzgalmát dicséri. — Kellemesen hatott annyi szoprán közül a második alt hangja, az alt-hang nem kellemes légyságával, a mi, különösen női karban, nagyon jó összhatást gyakorol.

Ezután egy melodráma, Vörösmarty „Szép Ilonkák“-ja következett. Elmondotta Hlavathy Mariska, a kit zongorán Répászky Margit k. a. kísért. — Valljuk meg: Hlavathyt már eddigi szavatai után is, sokat vártunk. Jól esett az intézeti ünnepeken az ő rokonszenves alakját látni, a mint oly nagy hatással szokta különösen a drámai költeményeket előadni. És várakozásunkat nemcsak kielégítette, de fölül is multa szombati szavata. A hatást csak emelte kellemes hangja, valamint ügyes és kellő formában alkalmazott gesztusai is. A műsor eme kiemelkedő pontja teljes mértékben kivívta a jelenvoltak tetszését, a mit nagyban fokozott a szép és nagy technikával játszott zongorakíséret.

A melodráma egy miniatűr operaelőadása követte. Liebenek a „Tenger-királynő“ című három felvonásos daljátékát adták elő a növendékek. Az első felvonásban kellemesen hatott a halászleányok kardala. A főszereplő Gerőcz Jolán volt, mint Tenger-királynő. Jó hangja, ügyes játéka éppugy, mint kellemes alakja tetszésben részesültek. Gyönyörű szép volt a Gyulay

házban és a kelengyében utazó „kérem aláson“-ok szíves fogadtatásra találhatnak. Az idők jele ez, hiába beszél a mama a kolon-estéken akkor is, mikor nem kérdik:

— Oh, az Évi gyerek, iskolás gyerek, — hiszen még csak tizenöt éves!

(Notabene az Évi akkor 16 éves és már is letagadnak korából egy évet, később fokozatosan többet, a mi szintén az idők jele.)

Hanem Telky Évi ebben az időben boldog még, a legboldogabb, akárcsak a madárfiók a tavasszal; röpköd fürgén lombos ágról, lombos ágra; csiesereg vigan és üdén, a nélkül, hogy még sejténé a levelek hullásának melankolikus korszakát, az ősz, a deres, ködös rút ősz közleledését, mely elhervasztja a legszebb virágokat, megmérgezi a legigazibb örömeket és meghozza a meleg, biztos fészekről való gondoskodás nehézségét.

A mikor ezt megsejti, akkor indul meg a tragédia és rohamosan halad előre, néha a bukásig. Ez a bukás olyan ismert, olyan sablonos, hogy manapság már részvétet, szánalmat se gerjeszt, alig is veszik észre.

Telky Évi egész komolyan azt hitte tizenhét éves koráig, hogy ő annak a kis városnak, melyben lakott, a ragyogó napja és az ifjuság az ő szépségének sugarainál sűtkérezik. Azt hitte, hogy ő az a mítoszbeli szép Szép Heléna, a kinek Páris okvetetlen felajánlaná az arany almát, ha a szépségversenynek ez a klasszikus

Margit szólója is, kinek igen szép szoprán hangját élvezettel hallgattuk. A műsoron Hlavathy M. is, mint szóló-éneklő volt megemlítve, de nagyon rövid szerepe volt. Szépek voltak a halász-leányok, jellemző kosztümökben, melyeken halász-jelvények voltak láthatók.

Az első felvonás után Bauer Tónika szép cimbalomjátékában gyönyörködtünk, kit zongorán tanítónője, fuvolán pedig Wagner Vilmos ur kísért.

A második felvonásban, mint Tündér-királynő, Gönczy Margit nyerte meg a közönség tetszését. Tiszta csengésű szopránja és szép jelmeze feltűnt. Ebben a felvonásban a szintén nagyon eredeti szírének képezték a hátteret. Kedves volt egy koronát tartó kis baba, Bárzcy Bözsike is.

Ezután a belnövendékek a „Francia Gavotte“ táncot lejtették annyi kedvességgel és ügyességgel, hogy ezt a közönség általános óhajából meg is ismételték.

A harmadik felvonásban szépek voltak a kis hajósok. A színpad egész színházi berendezésű volt. Egy kis csónak is elősíkolt a festett tengeren.

A zárópont egy remek szép zongorajáték volt. (Ezt az intéző-körökben egy kis riadalom előzte meg; ugyanis véletlenül eltűnt a kottafüzet, de pár pernyi mindent felkutató keresés után szerencsésen előkerült.) Schweitzer Leopoldin játszotta tanítónője kíséretében a „Husarenritt“ című darabot. Temperamentos, szép és ügyes játékaival a közönség osztatlan tetszését vívta ki magának, a mit meg is érdemelt. Schweitzerről már előbbi szerepléseiből tudtuk, hogy az intézeti növendékek között a legügyesebben zongorázik. Tegnapi játékaival megerősített ebben a véleményünkben. Igazán véghetetlenül tudtuk volna sajnálni, ha az a fatális hangjegy elő nem kerül. — Ez a zongorajáték és Hlavathy szavata voltak a műsor legszebb darabjai. A szereplő leánykákat az ünnepe végén egy jelenvolt fényképész lefényképezte.

Igazán bámulatos, hogy mennyi tevékenységet fejtettek ki a tisztelendő nővérek és az intézet igazgatója ez emlékünnepe sikerülésének érdekében. S ha céljuk ez volt: akkor ezt el is érték. Mi csodálva szemléljük az energiát, a mivel az előadott darabokat betanították, annál is inkább, mert nem csak egyes, hanem az összes darabok, úgy az ének, mint a zene és szavalt — no meg a rendezés és a rendnek mindvégig való fentartása is — figyelmünket egyaránt lekötötték.

A honfűi, illetve a honleányi kegyelet ápolása céljából elvetett mag mindig bő aratást hoz!

H. F.

Vármegyei ügyek.

A t. vármegye köz. bizottsága legközelebb f. hó 11-én vagyis holnap d. e. 9 órakor tartja rendes havi ülését.

A Kaesztenbaum-tömeg számvevőszéke a betegség miatt akadályozott alispán helyett Dókus Gyula vm.-i főjegyző elnökle mellett a mult héten fejezte be a tömeggondnok Kun Frigyes 1900. évről szóló számadásának felülvizsgálatát, mely számadás ismét örvendetes tanúságot szolgáltatott arról, hogy a tömeg vagyona, a gondnok hű sáfársága révén 4000 koronát meghaladó részzel gyarapodott

korú divatja el nem tűnt volna. Azt hitte, hogy ha ő valamikor „egy“-et megszeretne, akkor száz és száz érző szív repedne meg és a helybeli lap napról-napra a „Kegyetlenhez“! vagy „A köszívűhöz“! és „Fájó szívből“ címek alatt közölne kesergő verseket. Azt hitte, hogy a farsang folyamán üresen maradnának a báltermek, a színházba senki sem vinne magával messzselátót, az önkéntesek, hadnagyok és főhadnagyok nem mozdulnának ki többé a kaszányából az utcára; a virágkereskedők pedig megbuknának. Oh, mert mi mindent nem hisz tizenhétéves koráig egy ilyen mezővároska szőszkefűrtű szépsége, ha egynehány éjjelen zene hangzik az ablaka alatt, és egynehány táncestén tizen is esdekelnék egy turért, egy négyesért.

Egy szóval Telky Évi tizenhét éves koráig fölségesen szépnek találta az életet. Érezte és tudni vélte, hogy a takarékpénztári főkönyvelőtől, a zöld pillangóhoz cimezett norinbergi kereskedésben alkalmazott segédig: érte rajong, érte dobog minden férfi szív. És tetszett neki szerfölt, hogy ő úgy játszhatik a szívekkel, mint a hogy a macska szokott az egérrel. Egy-egy új ruháuk vagy kalapnak csak azért örvendett, mert tudta, hogy másnap a Telky Évi új ruhája vagy új kalapja lesz a korzó szenzációja, hogy összesűgnak a daliák, a merre majd elhalad:

— Milyen fess, milyen sikkes és milyen elegáns.

Az ő boldogságának egén akkor jelent meg az első felhő, mikor iskolatársnője, a fitos-

Folytatás az I. mellékleten.

Javaslatok a közigazgatás egyszerűsítéséről.

Irta: Dókus Gyula, főjegyző.

V.

A kihágási jogszabályokra nézve az alább részletezendő módosításokkal és pótlásokkal az 1880. évi 38547. szám alatt kiadott szabályrendeletet javasolom elfogadni, mint amelynek intézkedései beváltak és elég egyszerűek.

A közigazgatás körébe tartozó többi jogszabályok végrehajtására alapul ugyan-ezen szabályrendeletet javasolom elfogadandónak, azon lényeges változtatással, hogy az eljárásnál a szóbeliség és közvetlenség teljes mértékben érvényesülhessen és hogy a jogorvoslati határidők másként állapíttassanak meg.

A kihágási jogszabályok végrehajtási szabályzatára vonatkozólag a fent hivatolt eljárási szabályokon a következő módosításokat és pótlásokat javasolom elrendelni:

A 8. szakasz oda módosítandó, hogy: „A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágásokra nézve, mint I. fokú hatóságok, eljárnak: a) megyékben a főszolgabírók vagy az eljárásra felhatalmazott szolgabírók, b) városokban a polgármester vagy felhatalmazás folytán a rendőrkapitány, esetleg a tanács egyik tagja, c) Budapest mindegyik kerületében az illető kerületi kapitány. Mint II. fokú hatóságok: A) Rendészeti kihágásoknál (taxative felsorolva az 1. ponthoz adott javaslatban) a) vármegyékben az alispán, b) törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács, c) Budapesten a főkapitány. B) Közgazdaság elleni kihágásoknál (lásd az I. ponthoz adott javaslatot) a) vármegyékben és Budapest fővárosban a közigazgatási bizottság kebeléből alakítandó kihágási fellebbviteli választmány, b) törvényhatósági joggal felruházott városokban a törvényhatóság kebeléből alakítandó fellebbviteli választmány. Mint III. fokú hatóságok: A) Rendészeti kihágásoknál a belügyminiszter, B) Közgazdaság elleni kihágási ügyekben a kereskedelmi, illetve földmívelésügyi miniszteriumok kebeléből alakítandó kihágási fellebbviteli bizottság.

A 9. §. azon intézkedése, hogy az I. fokú hatóság a kihágási feljelentésekről vezetett nyilvántartást másolatban a II. fokú hatósághoz havonként bemutatni köteles,

orrú Kenessy Erzsé, menyasszony lett. Senki arról a lányról nem beszélt, a táncmulatságon sem igen vették az ifjú urak figyelembe és ime mégis mint egy „deus ex machina“ előtöppan valahonnan egy ügyvéd és eljegyzti a tizenhétéves gyereklányt. Hát ez boszantó, sőt Telky Evi határozottan vakmerőségnek és szemtelenségnek találta, hogy őt, a kis város ünnepeit szépségét, iskolatársnői közül valaki megelőzte. Valami meghatározhatatlan szégyenérzet vett rajta erőt és haragos pír futott végig arcán, mikor udvarlói közül valamelyik újságolta neki:

— Hallotta, hogy a Kenessy Erzsé menyasszony lett?

Kis városban egy ilyen meglepő eljegyzés, melyről a szerelmi ügyeket nyilvántartó pletyka-körök nem tudtak előzetesen semmit — olyan frappáns esemény, melyről heteken át többet beszélnek, mint a fővárosban a kormány bukásáról. És mennél kevesebbet tudnak arról, hogy „hogyan történt, miképp történt“, honnan cseppent elő az a bolond fiskális és mennyi hozományra számít, annál tolakodóbb és szemérmetlenebb a kíváncsiság, mely odatapad a fiatal jegyespárhoz és nyomon kíséri minden lépésüket, minden mozdulatukat. Firtatja gonosz indulattal a multat és ha már egyebet sem tehet, legalább a jövődőt jósolja meg szűró maliciával. Egyszóval az ilyen szenzációs gyűrűváltás háttérbe szorítja nagy időre egy ilyen kis városnak minden egyéb nagyjelentőségű eseményét, minden divatban levő beszéd, vagy érdeklődés tárgyát — háttérbe szorítja, sőt leveszi a napirendről még Telky Evit is.

(Vége köv.)

mint felesleges munkaszaporítás, kihagyandó.

Törölendő lenne a 10. és 11. §. is, mert az azokban foglalt rendelkezéseknek semmi célja nincsen.

A 12. §. oda lenne módosítandó, hogy az illetékeség a cselekmény vagy mulasztás elkövetésének helye szerint állapíttassék meg; ennek folytán a 13. §. törölendő.

A 31. §. módosítandó volna akként, hogy az első fokú határozat a tárgyalás befejezése után a felek előtt szóval azonnal kihirdetendő, míg a felső fokú hatóságok határozatai szóval hirdetendők ki vagy írásban közlendők.

A 43. §. oda módosítandó, hogy az ismeretlen tartózkodású vádlott nyilvános felhívás útján idézendő, mert ezen szakasz azon intézkedése, hogy az ismeretlen tartózkodású vádlott tartózkodási helyének hatósága útján idézendő, kivihetetlen.

A 64. §-nak azon intézkedése, hogy a jegyzőkönyv vezetésére külön jegyzőkönyvvezető alkalmazandó, hatályon kívül helyezendő, mert a közigazgatási hatóságok nagyon csekély irodai munkaerővel rendelkeznek, s ezeket más munkától elvonni annyival inkább felesleges, mert a tárgyaló I. fokú hatóság sokkal gyorsabban végezheti teendőjét, ha a jegyzőkönyvet maga vezeti és miután a tárgyalás eseményei és bizonyítékai a jegyzőkönyvben csak rövid summázatban veendő fel, szükségtelen egy más személynek a közreműködése. Sőt nagyon kívánatos volna, hogy minden kihágási ügy csak panaszjegyzőkönyvileg tárgyalassék és pedig azon módszer szerint, amint azt a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről alkotott 1894. évi XII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 48000/1894. számú végrehajtási reudelet előírja s az E) melléklet feltűnteti, azon módosítással azonban, hogy a panasz beadásának hava, napja bevezetessék, s e célból egy új rovat nyitassék, az iktatói szám rovata pedig mellőzendő volna, amennyiben a sorszám lehetne a kihágási ügy iktatói száma, s a kihágási ügyekről az első fokú hatóságnál nem lenne külön iktatókönyv vezetendő.

A 75. 76. és 78. §-ok, valamint a belügyminiszterium 1890. évi 2608. szám alatt kiadott rendelete oda lenne módosítandó, hogy az 5 korona pénzbüntetésre ítél vádlott az első fokú, a 10 korona pénzbüntetéssel vagy 2 napi elzárással büntetett vádlott a másodfokú és a két egybehangzó ítélet ellen, amely a 10 napi szabadságvesztést és a 100 korona pénzbüntetést meg nem halad, fellebbezéssel ne élhessen. A tapasztalat azt igazolja, hogy azon kihágási ügyek, melyekben 5—10 korona pénzbüntetés lett kiszabva, tulajdonképpen rendőri kihágást képeznek, már pedig a jogrend azt megkívánja, hogy az ilyen cselekmények a lehetőleg gyorsan alkalmazott visszatartás által kevesbitesenek. A két egybehangzó határozat végrehajtását pedig az teszi indokoltá, hogy ritka eset, amikor a két hatóság által egyenlően és egybehangzóan elbírált ügy harmadfokban megváltoztassék, s a fellebbezési jog megadása ilyen esetben csak az ügy tovább húzására, s a harmadfokú hatóság munkájának szaporítására szolgál.

A 82. §., miután közigazgatási fogházaink nincsenek, oda módosítandó, hogy az elzárási büntetés végrehajtása a kir. járásbírók fogházaiban hajtandó végre.

A 87. §. alatt a különfélelemű kihágási pénzbüntetések egységes kezelése lesz megállapítandó (lásd a pénzbüntetések rendeltetése iránti javaslatomat).

A 95., 96. és 97. §-ok hatályon kívül helyezendők s kimondandó, hogy minden oly cselekmény vagy mulasztás, me-

lyet a törvény, a kormánynak, törvényhatóságnak vagy rend. tan. városnak szabályrendelete kihágásnak minősít, ezen eljárás szerint bírálendő el és hajtandó végre.

A közigazgatás hatáskörébe utalt nem kihágási ügyekben való eljárás szabályainak megállapításánál a következő fölvetket javasolom elfogadni:

1. A közigazgatási eljárási szabályok mindazon jogszabályok végrehajtásánál alkalmazandók, a melyek büncselekményt, vétséget vagy kihágást nem képeznek s a közigazgatási hatóságok hatáskörébe vannak, vagy lesznek utalva.

2. Illetékeségi hatóságokként I. fokban a községek, rend. tan. város és járás, II. fokban a járás és törvényhatóság, illetőleg ennek első tisztviselője, tanácsa választottsága vagy kiküldöttsége, III. fokban a törvényhatóság vagy ennek kiküldöttsége, választmánya és az illető miniszterium. Azon ügyekben, a melyek az államkormányzati közigazgatás hatáskörébe tartoznak, egyes hatóságok, azokban pedig, amelyek az önkormányzat és közigazdaság körébe sorozhatók, másod és harmad fokban társas hatóságok járjanak el. Miután azonban járási társas hatóságok egyelőre még nem szervezhetők, a járási hatóság alatt mindig a főszolgabíró lesz értendő.

3. Az eljárás illetékeségére nem a személy, hanem a hely legyen határozó.

4. Az eljárás az I. fokban szóbeli és közvetlen.

5. A jogorvoslatok birtokon belül három fokban engedtesenek meg, csak a két egybehangzó határozatnál szoríttassék meg a birtokon kívüli fellebbezéssel.

6. A jogorvoslati határidők általában a szóval, vagy írásban közölt határozatoknál a kihirdetés, illetve kézhezvételtől számított 15 napban állapíttassanak meg.

7. Amennyire kivihető, oly ügyekben, a melyekben tanúk és szakértők hallgatók ki, helyszíni szemlék tartandók és ha több egyén ellen vagy bevonásával fogantatandó az eljárás, a tárgyalás a helyszínen fogantatandó. Ennek könnyebb eszközölhetése végett a főszolgabírók és szolgabírók, vagy megfelelő utálatánnyal látandók el, vagy feljogosítandók napi és fuvarköltség felszámítására, a mi azonban minden közérdekű ügy tárgyalásánál az államkincstár terhére képezze. A helyszíni tárgyalások kiterjesztését nemcsak azért javasolom, mert a helyszínen minden ügy alaposabban és gyorsabban intézhető el, hanem azért is, mert ezáltal a közönségnek a közigazgatás olcsóbbá és hozzáférhetőbbé tételével, a jogvédelem iránti bizalma, a törvény iránti tisztelete emelkedni fog s a jó rend, ha a főszolgabíró többször megfordulhat községeiben, gyorsabban és állandóbban meghonosítható, mert mint mondani szokás, a helyszínen minden megakadhat a szemé, míg bent az irodában nincsen alkalma és módja sok mindent megfigyelni.

Az egyöntetű eljárás főkélléke még az is, hogy a jegyzőkönyvvezési, idézési, tanuhallgatási stb. minták megállapításának s meghatározottassék a határozatok külalakja is.

Oly magántermészetű ügyekben, a melyekben egyszerű tárgyalások alapján lehet az I. fokú határozatot meghozni, a jegyzőkönyvvezés mellőzendő volna s ehelyett a kihágási eljárásnál javasolt naplótárgyalások volnának életbe léptetendők. Ez úgy a kihágási eljárás, mint az általános közigazgatás menetét meggyorsítaná, mellőzhetővé válna általa a kihágási és egyéb panaszok iktatása, a mennyiben a panaszkönyv tételeinek sorszámozása az iktatást helyettesíthetné s így a csekély számú járási és városi irodai személyzet munka-

feladatain is könnyítene. A tárgyalási, vagy panaszkönyvre is a földmivelésügyi minisztérium által 48000/1894. szám alatt kiadott végrehajtási rendelet E) mintája volna elfogadható azon módosítással, hogy a panasz beadásának, vagy a hivatalbéli eljárás havának és napjának új rovat nyitnának, az iktatói szám rovata, amennyiben ezt a sorszám helyettesítene, kihagyandó volna, továbbá a panasz előadására s a tárgyalás vagy újbóli tárgyalás határnapjainak feljegyzésére egy-egy új rovat nyitandó, melyek a feljelentés alkalmával töltetnének ki. A fellebbezett ügyekről egy hiteles másolat volna készítenendő és felterjesztendő a felső hatósághoz a netalán írásban beadott fellebbezések és mellékletei kíséretében.

24.

Az egyszerűsítési munkálatok befejezésével az érvényben maradó rendeletek összegyűjtése és a tételes joganyagának rendszeres gyűjteménybe foglalása, az eljáró hatóságok és a nagy közönség könnyebb tájékozására csak úgy fog szolgálni, ha mindazon rendeletek, amelyek bármely csekély mérvben is egy vagy több rendelet által vagy az egyszerűsítés által kiadandó újabb jogszabályok által módosítottak szenvednek, hatályon kívül helyeztetnek s újból szövegezve adatkak ki. A könnyebb tájékozásra szolgáló az is, ha az összes érvényben maradt s újabban kiadandó rendeletek együtt, még pedig tekintet nélkül arra, hogy melyik minisztérium által lettek kiadva, a közigazgatás különböző ágai szerint csoportosítva, becsatolnak a hatóságok és a közönség rendelkezésére.

A közigazgatásnak több ágára, így a községi és vármegyei penzkezelésre, az 1877. évi XX. tc. és az annak alapján kiadott ügyviteli szabályokra ki nem terjeszkedhettem, sőt azon ágaknál is, melyeket kis munkámban tárgyaltam, még számtalan egyszerűsítési javaslatok volnának tehetőek. A kiszabott idő azonban nem volt elegendő, hogy több kérdéssel foglalkozhassak, mert hivatali s a közbejött közigazgatási bizottsági és törvényhatósági rendes közgyűlési teendőm miatt erre három hét elegendő nem volt. Tudom és érzem azt is, hogy javaslataim, melyeket a helyi viszonyok szem előtt tartásával, az itt szerzett tapasztalatok alapján és vármegyénk helyzetéhez mérten készítettem, — általános szempontból megítélve a kritikát sok részben ki nem állják, de ezen iránytól eltérnem még sem volt szabad, mert a nagyméltóságú Belügyi minisztérium elől hivatkozott intézkvénnyét úgy értettem, hogy midőn az összes vármegyéket felhívta javaslataik megtételére, nem az volt a célja, hogy elméleti javaslatokat szerezzen, hanem az, hogy a különböző viszonyok közt élő vármegyék helyzetéből merített tapasztalatok alapján készített javaslatokat gyűjtsön s azokat az általános nézletekből elbírálva, a közigazgatás egyszerűsítésére teendő rendelkezéseinek és intézkedéseinek felhasználhassa.

Javaslatom bírálatánál csekély tehetőségem mellett, az előadottak szolgáljanak méltósággal. Amely vágygál dolgoztam, épen olyan örömmel lenne, ha csak egyetlen eszmét is szolgáltattam volna annak a nagy és fontos célnak eléréséhez, melyet a n. m. belügyi minisztérium maga elé tűzött és a melyet tudom, hogy a közigazgatás érdekében sikerrel meg is fog valósítani.

Javaslataimat a Tekintetes Értekezlet becses figyelmébe ajánlva, maradtam

Sátoralja-Ujhely, 1900. évi dec. 23-án

alázatos szolgáljuk:

Dókus Gyula,

kamarás, T. Zemplénvármegye főjegyzője.

Hírek a nagyvilágból.

Vilma, Németalföld ifju és szépséges királynője, Hága királyi városában f. hó 7-én tartotta esküvőjét Henrik mecklenburgi herceggel, hű népének határtalan nagy lelkesedése mellett. A királynő férje a „Hollandia hercege“ címét, Vilma királynő pedig a „Mecklenburg hercegnője“ címet vették fel az esküvő előtt. A nemzeti díszfelvonulás megállott az előtt a szálló előtt, hol Krüger búr elnök lakik most, s percekig tüntetett a bur testvérek mellett.

Dél-Afrikában az angolok vesztesége minden képzeletet meghalad; fél hadseregük elesett, beteg, vagy fogságban van.

II. Vilmos német császár és a trónörökös Angliából szerencsésen haza érkeztek.

Krüger búr elnököt jobb szemén is megoperálták. A műtét teljesen sikerült.

Olaszországban a Saracco-minisztérium beadta lemondását.

Kína két tartományában éhínség van. A lakosság kétharmadának nincs mit ennie. Az emberek eladják feleségeiket, gyermekeiket a mézárásoknak, kik emberhússal elégítik ki vevőiket.

Naptáregyesítés. A román kormány a kamara elé törvényjavaslatot terjesztett, mely kimondja, hogy Romániában a f. évi július hó 19-ét augusztus 1-ének kell tekinteni, vagyis hogy a Juliánus-féle naptár a Gergely naptárral egyesítendő.

Közép-Németországban erős havazás miatt a közlekedés megakadt.

Hírek az országból.

Fejérvári Géza br., a nagy beteg honvédelmi miniszter állapota már annyira javult, hogy látogatóit fogadhatja.

Szeged szab. királyi város nevében nagy küldöttség tisztelgett a kultusz miniszternél, kérve, hogy a harmadik egyetemet Szegeden építsék föl.

A „**Vörösmarty-szobor**“ alapjára gyűlekező országos pénzügyi tegnap elérte a 112,000 koronát.

Véres választás vot Marosvásárhelyen a mult csütörtökön. A mérkőzés oly erős volt, hogy a függetlenségi jelölt csak tíz szavazattal győzött a kormányparti jelölttel szemben. Szavazás közben a csendőröket megtámadták, ezek sortűzet adtak, a minék számos sebesüléssel kivül négy emberélet esett áldozatul.

Miletics Szvetozár, a hírhedt magyarfaló szerb, hetvenöt éves korában Verseczen meghalt. Egy áldatlan küzdelemben eltelt életnek lett vége.

Különfélék.

— **Személyi hír.** Molnár Viktor dr. temesi főispán, f. hó 4-én, édes atyja Molnár István vármegyei főispánja és kedves családja látogatása céljából Ujhelyben időzött.

— **Kinevezések.** Ertl Heribert kir. tanfelügyelőségi tollnokot Sátoralja-Ujhelyből Lugosra Krassó-Szörény-vármegye segédtanfelügyelőjévé nevezte ki a vall. és közokt.-ügyi kir. miniszter. Ertl Heribert mielőtt Ujhelybe kineveztetett, a Szepességen volt hercegi uradalmi tanító, honnan magával hozta finom műveltséggel párosult szerénységét, mely szeretetreméltó egyéni tulajdonaival vármegyénk tanítói s művelt köreiben is népszerűséget vívott ki magának. Neve ösmeretes és kelendő a népiszkolai tankönyvirodalom terén is. Mindezek révén kir. segédtanfelügyelővé való kinevezetése nem késhetett és nem is késett soká. Kinevezetését a „Hivatalos Közlöny“ mult beti száma publikálta, mit mi is örömmel és megelégedéssel hozunk köz tudomásra.

— Az igazságügyminiszter **Kunfalvy János** ujllyi törvényszéki segédtelevényvezetőt a nagymihályi járásbíróshoz telekkönyvvezetővé, — **Kádár Miklós** nagy-mihályi járásbírósi irnokot az ujhelyi törvényszékhez segédtelevényvezetővé, — a pénzügyminiszter **Kelevényi Jurin Andor** p. ü. számgyakornokot az ujhelyi pénzügyigazgatóságához id. számtisztvé nevezte ki.

— **Polgármesteri vacsora.** Székely Elek polgármester f. hó 8-án este vendégszerető uri házában harminckét terítékű vacsorát adott, melyre a képviselőtestület tagjai, a város főbb tisztviselői s a piarista-tanárok közül is többen voltak hivatalosak.

— **Emléktábla Andrásynak és Kosuthnak.** A sátoralja-ujhelyi főgimnázium lelkes tanulóifjúsága köréből mozgalom hire érkezik hozzánk, melynek célja az, hogy hazánk történelmi korszakakot két, immár történelmi alakjának, **Kossuth Lajosnak** és **Andrássy Gyula** grófnak, mint a jeles tanintézet volt legkiválóbb tanulóinak emlékét a főgimnázium épületébe illesztendő márványtáblával megörökítsék. A szép nemes mozgalom őszinte örömet kelt mind-

nyájunkban s meleg óhajtásunk, hogy a kitűzött cél minél előbb és közönségünk nemes áldozatra készváltából is minél méltóbban teljesedésbe menjen.

— **Uj honpolgár.** Kleinmann Simon Ujhely városi napidíjas irnok, volt oroszországi állampolgár, magyar honossá lett s a honpolgári esküt f. hó 7-én Dókus Gyula főjegyző, mint alispán-helyettes kezébe letette.

— **Farsangi naptár.** Febr. 12-én az ujhelyi főgimnáziumi ifjúság hangversenye és táncmulatsága a színházban. — **Febr. 17-én** az ujhelyi áll. iskolai gondnokság és tanítótestület hangversenyyel egybekötött táncestéje a vármegye-kéza nagytermében. — **Febr. 19-én** az ujhelyi ált. ipartestület hangversenye és bálja a városi színházban.

— **Hítközégi restauráció.** A sátoralja-ujhelyi „stausquo“ izr. anyahitközség a f. évi jan. hó 31-én tartotta évi tisztújító gyűlését. Elnökké titkos szavazattal újból Zinner Henriket, iskolaszéki elnökké újból Rosenberg Bernat dr.-t választották közakarattal, mi nem csekély jele a közbizalomnak és elismerésnek. Kultusz-előjáróvá: Rosenberg Sámuel, gazdasági elnökké: Rosenthal Sándor dr.-t, pénztárossá: Reichard Lajost, ellenőrré: Ligeti József dr.-t, előjárósági tagokká: Lövy Adolfot, Reichard Salamon dr.-t és Schön Sándort, végül templomgondnokká: Felberbaum Bernátot választották. — A választást megelőző napokban a gazdasági bizottság átvizsgálta az összes számadásokat s azokat a legjobb rendben találván, a felmentvény megadását ajánlotta, mit is a képviselői gyűlés elismerő köszönettel megadott. (Sch.)

— **Országos vásár.** Folyó hó 4-én országos vásárt tartottak Sátoralja-Ujhelyben. A forgalom, az adásvétel általában közepes volt. Szarvasmarha 2053, ló 811 darab került eladásra. Ebből elkelt 556 marha, 114 ló. Lopás a vásárban nem történt.

— **Kéménytűz.** Ujhelyben f. hó 7-én d. u. 6 óra tájban a Nyeviczkey József Palotás-utcai házában hatalmas kéménytűz volt. Erdekiesen jellemző, hogy a kéményt előttevaló nap tisztította (?) ki a kéményseprő.

— **Elfogott betörő.** Ferencz János, nagybári származású téglagyári munkás, a rendőrség előtt már régóta mint vakmerő és felette veszedelmes baromfitolvaj ismeretes, a ki éjnek idején macska ügyességgel lopózik be a jól elzárt udvarokba és nagy gyakorlattal lop el egy maga hat-nyolc libát. A csendes éjjeleknek emez éber madara már többször hurokra és abba a három emeletes kalitkába került, a hol nem kendermag a tápláléka. Hanem ez mind kevés volt még neki; eszébe sincs az okulás, mert a mult héten csak megint a rendőrséghez került s pedig azért, mert a széphalmi-uton egy-egy udvarban a kamarákat törte fel, de a házbéliek rajta érték és lefűltek.

— **Hangverseny Homonnán.** A homonnai polg. és felsőkereskedelmi iskola ifjúsága február hó 16-ikán táncal egybekötött hangversenyt rendez, melyre a szülőket és minden műpártolót ez úton is meghív a rendezőség. — Az ügyesen és jó ízléssel összeválogatott tárgysorozat, melyet alább közlünk, előre is biztosítja az est fényes sikerét s egyszersmind tanúságot ad arról, hogy a nevezett iskola a nemzetiségnek ezen az exponált vidékén mennyit fejt ki a kultura érdekében, melynek legfényesebb bizonyítéka az, hogy ma már a tót és németajku szülők gyermekei magyarul szólnak meg. 1. Juhász dalkok. Éneklő az ifj. énekkar. — 2. Petőfi a Hortobágyon. Melodráma. Szövege Váradi Antaltól, zenéje Kun Lászlótól; szavalja Grünstein Salamon f. o. t. Kisérik: zongorán Jakobovics Elzuska k. a., cimbalmon Ugray Lajos tanár úr és hegedűn Marossy Béla tanár úr — 3. Tompa M. A házasság. Költemény. Szavalja: Kovács Mátyás f. o. t. — 4. Egyveleg a Szulamitból. Előadja az ifj. zenekar. — Beethoven: A dur szonáta. Előadják: zongorán Jakobovics Elzuska k. a., hegedűn Szamosi József tanár úr. — 6. Mi füstölög... Népdal. Éneklő az ifj. énekkar. — 7. Búr-induló. Előadja az ifj. zenekar.

— **A csuz- és köszvényes betegek** a házi-szerek sok fajtáját alkalmazzák, a nélkül, hogy orvosok tanácsához fordulnának. Köztudomásu, hogy a Zoltán-féle csuz- és köszvény elleni kenőcsben (üvegje 2 kor.) oly kipróbált szert ösmernek orvosok és betegek, melytől még azok is, kik 15—20 év óta szenvednek s fűrdőket és különféle szereket eredménytelenül használtak, néhányszori bedörzsölés után meggyógyultak. Ezt bizonyítják számtalan köszönő-levél és azon hiteles orvosi nyilatkozatok is, melyeket a fővárosi, vidéki és külföldi kórházakban folytatott kísérletekről és azok eredményeiről állítottak ki Zoltán Béla budapesti gyógyszerész, József kir. herceg udvari szállítója részére.

— **Mult számunkban** az ujhelyi csizmadia ifjúság nyilvános számadásában tévesen volt jelezve, hogy a csizmadia ipartársulat 3 koronát fizetett felül; **Kovalcsik János**, mint az ipartársulat elnöke ugyanis 4 koronát adott.

Folytatás a II. mellékleten.

— **Bolti tűz.** Tokajból írja levelezőnk: F. hó 7-én délután 3 óra körül Tokajban egy virágzó üzletet semmisített meg a tűz, mely könnyen végzetessé válhatott volna a három bolti alkalmazott életére nézve is. A főútcán van az Olay Lajos fűszer- és vegyes kereskedése, melyben robbanó anyagot is árultak. A fentírt napon gazda nélkül volt az üzletben egy segéd és két tanuló, mert az üzlettulajdonos Nyiregyháza utazott. A bolttal kapcsolatban volt egy kis kamara, melyben, egyes bolti cikkek közt hordós petróleum volt. Itt volt elzárva annyi puskapor is, mennyit az üzletben tartani szabad. Korlik Lajos tanuló e helyiségekben hogy mit csinált mit nem (persze nem vallja) a földön elöntve volt petróleumot meggyújtotta; kiáltásaira a másik két alkalmazott s egy vásárlás végett ott jelen volt asszony is berohantak, de a tüzet eloltani már nem bírták, mert belekapott a hordó petróleomba is, mely később a puska-porrall együtt földet megrengető dörgés kíséretében oly erővel robbant föl, hogy az összes ajtókat, ablakokat, melyek az üzletben voltak, kiverte, leszakította s a roppant légnomás az üzletben volt embereket, kit az ajtón, kit meg a kirakaton keresztül kidobta az utcára. Épp ekkor, vagyis a tűz kitörése pillanatában haladt el az utcán a bolt előtt Frank Ferenc kereskedősegéd. A kihallatszott zajra a boltba betért ő is meg tudni, hogy mi történik ott? Csakhamar ezután beállott a robbanás, mely őtet is kihajította az utcára, ezen kívül area is erősen összeégett; így járt Korlik Lajos tanuló is, a ki fején és kezén szenvedett égést és zuzódást. — A tüzet a gyorsan kivonult tűzoltóság szerezésén helyhez kötötte ugyan, de eloltani csak az esti órákban sikerült. Az esti 1/2 7 órai vonattal hazaérkezett tulajdonos és felesége több évi fáradságos munkájoknak gyümölcsét találták megsemmisülve. A kár 10,000 K. körül jár. Biztosítva az üzlet nem volt.

— **Dalosságok sikere.** Fényesen sikerült dal-estét rendezett f. hó 2-án a tokaji polgári énekkar, ez a kicsiny, de a tagok testvéri összetartása és buzgótsága révén virágzásnak örvendő testület. A dalestén együtt láttuk Tokaj értelmiségének, az iparosságának és földműves osztályának színe-javát; körünkben tisztelhetjük a környék intelligenciájának számos tagját is. A műsor minden száma sikerült, sőt 1—2 szám tomboló tetszést is aratott. — Különösen ki kell emelnem **Eric**s Margit k. a. monologját és **Tóth** Ilona k. a. magán-énekét, kinek magyar dalait többször is meg kellett ismételnök. — **Fekete** János úr diszkrét harmónium-kísérete is méltó tetszésben részesült. A sárospataki tanítóképző két növendéke, **Kovács** Gábor és **Varga** Pál, 1—1 víg szavalattal vettek részt esténkben s kiváló tényezői voltak az est sikerének. Levelezőnk az énekkar nevében forró köszönetet mond a fentebb említett kisasszonyoknak és uraknak szíves közreműködésükért. A termet a szó igazi értelmében szorongásig megtöltő közönség hangverseny után táncra kerekedett s a gazdag éjjeli társas étkezés után ropta a táncot csüggedetlen animóval egész reggeli 7 óráig. Adjon Isten több ily sikerült ünnepeket a tokaji polgári énekkarnak!

— **Táncmulatság.** Szionáról írja levelezőnk: Közsegünk és környéke összetartó intelligenciájának Szinnán a f. hó 6-án rendezett jótékony célú táncmulatsága erkölcsi tekintetben fényesen sikerült s igen kedélyes volt, anyagi oldalát tekintve azonban a jótékony célra nem sok jutott. Jelenvoltak asszonyok: Balás Mihályné, Csizsár Arpadné, Csopely Kornélné, Dancs Jánosné, Dely Endréné, Dóbbé Istvánné, Dombár Jánosné, Grund Józsefné, Kossuth Elekné, Marton Dénesné dr.-né, Pileczky Vilmosné, Ripa Antalné és Urbanesik Willibaldné. Leányok: Chinorányi Anna, Dombár Etelka, Grund Ottilia, Karczab Anna és Kossuth Irén.

— **Köhögés, rekedtség** ellen páratlan szer a Réthy-féle pemetefü-cukorka, mely a legerősebb tüdő- vagy gégehurutot néhány nap alatt biztosan meggyógyítja. Hirneves orvosok elismerik, hogy e kitűnő alkotásból készített cukorka a gyomrot nem rontja és köhögés, rekedtség ellen sikeresen használható. Valodi minőségben mindenütt kapható dobozonkint 60 fillérért és a készítőnél, Réthy Béla gyógyszerárában, B.-Csabán.

— **A „Zemplén“ fekete táblája.** Teljes hitelt érdemlő toll írta lapunknak az itt következő felszólalást, melyet a polgármester felhívására ajánlunk: Nem hagyható tovább szó nélkül az a mizerábilis gondozás, melyben ugyszólván egész télen át utcáink, de különösen a színház-utcai és a vasút felé vezető Kossuth-utcai gyalogjáró utaink részesülnek; mert, kivételével egy-két gondos háziúr dícséretes intézkedésének, a gyalogjáró közönség majdnem mindenütt vagy bokáig érő loes-pocsban kénytelen gázolni, vagy a labtörés veszedelmével járó önkénytelen sikárkozás számtalan fortélyait kénytelen tanulmá-

nyozni; felkérjük tehát Sátoralja-Ujhely rendezett tanácsú városunk polgármesterének figyelmét és érdeklődését, hogy sürgősen intézkedjék, miszerint a házi urak a portájuk előtt vívő gyalogjárót, a drága pénzünkön fenntartott, de hivatásával úgy látszik nem foglalkozó városi seprűs had pedig különösen a Dókus-féle üres telek és a ref. temető mentén elvonuló gyalogjárót, valamint az egyik oldalról a másikra átvezető trotoárt a habarék- és jégburkolattól mielőbb tisztíttassa, illetve szabadítsa meg, a nyílt csatornákat pedig az olvadó hótorlaszoktól megszabadítván, a vízfolyásnak szabad út nyitassék, mert az azokon áthaladót az elmerüléstől már a kalucsni sem menti meg s ha tovább is így tart, a rendezett tanácsú város közönségének vissza kellend térnie a „garagulya“ használatához s hová lesz akkor a jelszó: a haladás?

— **Havazás.** Tegnap egész nap szorgalmasan szítált a hó és olyan helyeken, hol el nem olvadt, pár centiméternyi vastagságban födte be a felületet. A gyalogjárókon marandósága nem volt, mert az olvadási időben kásás loes-pocsésá vált.

— **Hirtelen halál.** Juszó Mihály 70 éves ujhelyi lakos napszámot tegnapelőtt a csörgői országúton agyszélütés érte. Még élve szállították a kórházba, ahol azonban néhány óra múlva meghalt.

Színház.

A hét műsora már változatosságában is sokkalt értékesebb volt, mint az előző héte. Sőt ha az igazgatóság legújabb kommunikéit olvassuk, örvendetesen kell tapasztalnunk, hogy a jövő héten egyszerre két újdonság is színre kerül: a Vigszínház műsoráról: *Utazás a válás körül*, Freydeau kacagató bohózata és a *Kis szökevény* ez a bájos zenéjü pompás tánc-operet.

Ha regisztráljuk a dícséretet, melyben oly gyakran részesítjük a társulat operet előadásait, különösen azoknak precíz összjátékát, akkor a műsor megjavítása után csakis a legszebb reményekkel nézhetünk az idény még hátralevő részére. Kár, hogy a drámai előadásokról ugyanazt el nem mondhatjuk. De előfölt nem is méltatlankodhatunk annyira, mert az idők szele valahogy éppenséggel nem kedvez a drámának a színpadon. A vigjátéki előadások magasabb színvonalon vannak, de a jövő idényre való tekintettel erre vonatkozó megjegyzéseinket még meg fogjuk tenni.

Sajnálattal kell még megemlékeznünk arról, hogy a társulat egyik szubret-énekesnője, **Gönczi** Bella, a kit mindenkor oly zajos és lelkes óvációkban részesített a közönség, hirtelen közbejött betegsége következtében bizonytalan időre visszalép a színpadtól.

Tudósításunk a következő:

Szombaton, febr. 2-án, az „Eleven ördög“ Konti híres operetje került színre zsufozt ház előtt. A rég ösmert, de színpadi hatásra mindig eleven zene oly jó hangulatban tartotta a közönséget, hogy a lelkesedés egész melegével tapsolta nemcsak az egyes szereplőket, hanem az operetnek teljes összjátékát, a pompásan működő zene- és énekkart is. **H. Serfőzy** Etel Letoriére Vicomteját és **Gönczi** Bella Mariannáját különösen sokat tapsolták. **H. Serfőzy** művészi énektudásával valóságos bravurdolgokat művelt, játéka eleven volt, egész alakításában visszatükröztette a szerzők intencióit. — **Gönczi** Bella esupa merő bájt volt. Fiatalságának és üde temperamentomának minden kedvességével játszott. Még az az elfogultság is, mely a kezdők színpadi egyéniségét rendszeren befolyásolja, az is, mintha még kedvesebbé, még graciosusabbá tette volna. Az a meglepetésszerű pajzán öröm, a melylyel a sűrű újrázásokat fogadta, még vonzóbb zománcal vonta be alakját. Milyen kár, hogy színpadunkon majd nem láthatjuk soká, soká... **Pomponius** (Halasy Béla) **Desperieres** (Gabányi László), **Veronika** (Latabárné) külön-külön dícséretet érdemelnek pompás izü alakításaikért.

Vasárnap, febr. 3-án, délután a Gabányi fiúk terméke a „Beszélő majmok“ csinált felházat. A sok gyerek mulatott is, meg szepegett is a beszélő majmokról. — Este a „Koldusdiák“ ment felház előtt bérletszünetben. Az előadáson némi vonatottság volt észlelhető. Talán tele ház előtt jobban gördült volna. Valószínűleg csak a jó hangulat rovásán mulott az egész. E mellett is mindent kárpótol H. **Serfőzy** (Laura) szép éneke, **Nagy** Margit (Broniszlava) eleven ügyes játéka, **Latabárné** pompás izü alakítása. **Gulyás** Enteriche, **Halasy** Ollendorfa dícséretes volt. Kevésbé **Jakab** és **Rédey** a koldusdiák.

Hétfőn, febr. 4-én, a „Csókon szerzett völegény“-t Szigeti József jóizü változatokban gazdag énekes bohózatát adták. Az eléggé megtelt ház sokat mulatott **H. Serfőzy** Etel (Ab-ray Irén) és **Halasy** (Csontay) alakításain. A

három kóbor színészt **Rédey**, **Latabárné** és **Gulyás** zseniális karikatúr-jelleggel játszták meg.

Kedden, február 5-én, a „Kaméliás hölgy“ akarta volna a drámai közönséget színházba vonzani. Merész vállalkozás. A dráma itt amugy sem igen kell. De meg a „Kaméliás hölgy“, ez az agyonverklizett limonádé dráma, csak akkor értékes, ha a nagy művésznők — kiknek naggyobbrészt műsorában van — az új divatu drámai patológiát akarják bemutatni. Egyébként is a lilomkönyvü, átlátszóan kékes fehér bőrü, Duplessis Alfonzinát Dumas úgy gondolta, hogy csak végtelenül könnyü külsejü nők játszhatják, a kiknek lénye, mintha lehellestzerü érzékenységgel volna össze-visszaszóve; olyas Duse meg Sarah-féle alakok interpretálhatják csak. Mint a mi Török Irmánk is. Lám Dumas, az angol **Ellen Terryt** lebeszélte a szerepről, a spanyol **Guerrero** Máriát pedig elítélte a Margitjárt. De bocsanat, hogy ily messze, nagyon messzire elkalandoztunk. — **Rápolthy** K. minden igyekezetével azon volt, hogy a pillanatnyi hatásokat effektualja. Ebben a szerepben ez igen könnyen sikerül. Amde kár, hogy a mi színzónink csak ilyesmire pocsekölják az idejüket. — **Krasznay** végigszavolta **Armandot**, az igazság nagy hiányával. — **Radnai** Zsuzsika kedves **Nichette** volt — **Pápay** (az öreg Duval) teljesen elejtette szerepét.

Szerdán, február 6-án, **Gönczi** Bella betegsége miatt a hirdetett „Görög rabszolga“ helyett a „Primadonna“-t Kövesi énekes bohózatát vették elő hirtelen. Ezért csak félház nézte végig, de pompásan mulatott **Halasy** remek Cincárján. Sokat tapsolták **Halasy**nét a primadonnát, ki játékanak minden változatosságával tünt ki.

Csütörtökön, febr. 7-én, a rég hirdetett „Szabinnók elrablása“, **Schönthan** bohózata ment naggyobbára csak a bérlőközönség előtt. — **Halasy** szellemes szatirával játszta meg **Retegi** Fridolint, a vonatkozások komikumában több zamatos iz volt, mint a mennyit a szerző alkotása nyújt. — **Szentiványi** (Szilvássy) ma is azt igazolta, hogy szorgalommal és fejlesztett ambícióval jobb vigjátéki és jellemzéses lehet, mint hős vagy egyéb szerelmes. — **Gulyás** nehéz szerepében mindent elkövetett a sikerért; hogy némiképp eredménytelenül, erről nem annyira ő, mint **Marosan** Bogdán színpadi alakja tehet. — **Radnav** Zsuzsika (Etelka) ügyesen, bájos közvetlenséggel játszott.

Pénteken, febr. 8-án, „Goldstein Számi“ ez a régi és mindig népszerű életkép telt házat csinált. — **Halasy** (Goldstein) **H. Serfőzy** Etel (Virág Toncsi) **Gyurman** (Kádár Teréz) **Radnai** Zsuzsika (Nelli) **Gabányi** L. (Gerzson) és mind az összes szereplők játékkal, énekekkel mindent elkövettek a jó hatás érdekében. A közönség sokat tapsolt és mulatott.

Szombaton, febr. 9-én, „Bőregér“ **Milöcker** híres operetje került színre. Erről jövő számunkban.

Színházi hírek.

Ma vasárnap az „Eleven ördög“-öt, a mult szombati nagy és zajos sikere után újra előadattja az igazgatóság *leszállított helyárrakkal*. Ez alkalommal **Mariannát Nagy** Margit fogja játszani. — Délután a „Peleskei notárius“ a budapesti Nemzeti színház számára átalakított modorban kerül színre.

A jövő hét műsorát az igazgatóság ez alkalommal nem adja ki teljes egészében, mert az új szubret-énekesnő fellépésének idejét és darabját még meg nem határozhatja. Ez ügyben az egyik igazgató ma Budapestre utazott, kedden pedig már hirdetni fogják az új énekesnő bemutatkozását.

Két újdonság kerül színre e héten. **Csütörtökön** a Vigszínház műsordarabja: „Utazás a válás körül“, **Freydean** pompás bohózata. **Szombaton** a „Kis szökevény“. Ezenkívül még két értékes újdonságra: „New-York szépé“-re és „Dolly“-ra készül a társulat.

Irodalom.

„**Bodrogközi rigólatka kalács**“ cím alatt gyűjtötte egybe s nyomattja ki **Berecz** Károly alsó-bereckzi tanító régibb, újabb és legújabb, versben és prózában írott mindama dolgozatait, melyekkel az a célja, hogy csitítsa a lázat, mely kivált a Bodrogközről népünket arra ösztökéli, hogy az ősi tüzhelyet hűteleül elhagyva Amerikába vándoroljon. A Bodrogközi rigólatka kalács kiadásának pártfogását **Mailáth** József gróf volt szíves elvállalni és így a nyomtatás költségei biztosítva vannak. Hanem a poéta sem él levegővel; azért előfizetésre szólította fel közönségünket, mit ez bizonyára nem is fogad siket fülekkel és nem kékis beküdeni az egy koronára tett előfizetést a derék író-poétának **Alsó-Berekibe**, (Posta ott helyben.) A Felhívásból közöljük:

Mert, hogy a ki készül ki Amerikába,
Versemtől gyökeret ver itthon a lába.
Jóllehet akadhat itt-ott valami Pál,
Ki verseket bírál s engem majd lepípál,
S ily kádenciát mond szörnyű haragjába:
„Rosz vers miá' szalad nép az Uj-Világba!”
Hanem én már erre ugyan mit sem adok,
Elkezdett utamon előre haladok;
Lehet azt bírálni, ki sosem volt zseni,
Halad jól a szekér — kivált ha gróf keni. . . .

Még csak azt említjük fel, hogy a „Bodrog-
közi rigolatta kalács” szerzője gyűjtőívét is bocsá-
tott ki, melyek hogy a f. évi márc. hó 1-ig —
természetesen minnél több feliratkozott prenume-
rással — hozzá visszaküldessenek: lapunk utján
is kéri.

Páratlan szerdák. Regény írta Szomaházy István.
Megjelent az Egyetemes regénytár tizenhatodik évfolya-
mának 6-7 köteté. Evről-évre nagyobb, szélesebb körű
népszerűséget vívnak ki maguknak azok a jól ismert,
piros kötésű könyvek, amelyek szinte megteremtették a
regényolvasó magyarnagy közönséget. A most kezdődő
16. évfolyamában megjelent Szomaházy István „Páratlan
szerdák” című regénye. Aki ösmeri Szomaházy kedves stí-
lusát, vonzó leírásait és az életből kikapott érdekfeszítő
történetét: annak csak azt mondhatjuk: olyan mint a
többi munkája . . . vagy talán még azoknál is különb. A
derős, megszokott környezetben lejátszó regénynek
minden alakja jó, régi ösmerősünk. Itt él közöttük a kl-
kapós férj, a szelid házias menyecske, a szenvedélyes,
vérenek parancsolni nem tudó asszony. Minden alakja él,
gondolkozik, eszelecskizik. Az Egyetemes Regénytár igazán
hasznos és nemes dolgot művel, a mikor ilyen műveket
ösmert meg a közönséggel s ilyen munkákkal gazda-
gítja a magyar irodalmat. A két kötet ára csinosan be-
költve 2 korona. Kiadja Singer és Wolfner.

Szárnyasaink. Illusztrált baromfi, galamb és madár-
tenyésztési szaklap. Szerkeszti: Parthay Géza. Ez évben
XVI. évfolyamába lépett. Ez az egyedül 8 kor. magyar-
nyelvű baromfitenyésztési szaklap évi előfizetése 8 kor.
Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. (Budapest,
VII., Rottenbiller-utca 30. sz.)

A „Vasárnapi Ujság” január 27-iki száma 28 kép-
pel jelent meg, melyek mind Viktória királynőre és az
új angol királyra vonatkoznak. Közli az elhunyt királynő
több igen érdekes képét gyermek- és ifjkorától a leg-
utóbbi évig terjedő különböző időkben, a királynő szüle-
inek és férjének arcképeit, jeleneteket a királynő életéből
menyegzőjéről, koronázásáról, s a legújabb időkben esa-
ládja, unokái és délnokái körében, látogatását a délaf-
rikai háború sebesültjeinél, stb. Továbbá VII. Eduárd
király arcképét egy magyar főurnak adott fényképe után,
és magyar ezredének formaruhájában. Cikkelyei közül föl-
említjük a következőket: „Viktória angol királynő”, „Schöpfung
Aladartól”, „Az angol királynőről”, „Skotországi emlékeiből
írta Baráth Ferenc”, „VII. Eduárd”, „Az angol királynő
halála”, stb. — Regénytár: Jókai Mór. „A szentandrás
bíró fia” című elbeszéléseinek folytatását közli (Linek Lajos
rajzaival) és a „Lovagló-mester” című amerikai elbeszélés
folytatását (az eredeti amerikai kiadás illusztrációival). —
Irodalom és Művészet, Közintézetek és egyesületek, Sakk-
játék, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi
Ujság előfizetése negyedévre négy kor., a „Politikai Uj-
donságok”-kal és „Világkronika”-val együtt hat korona.
Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Bu-
dapest IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendel-
hető a „Képes Néplap”, legolcsóbb ujság a magyar nép
számára, félelvre 2 korona 80 fillér.

Mohammed. Akármilyen misztikus is a Mohammed
keleti vallása, sokat tud róla a közönség. A költők és be-
szélyírók szívesen és gyakran fordulnak a szines kelet
felé. A vallásuk is csupa költészet. A szürákban a végtel-
enség dallama zeng. Erről az érdekes és költői vallásról
s alapítójának életéről szól a „Nagy Képes Világtörténet”
IV. kötetének egy része. Az első rész a népvándorlás ko-
rát tárgyalja, Borovszky Samu akadémiai tag tollából, a
második rész az iszlámról az omájjád dinalstia bukásáig.
Ezt a részt az európai hírű orientalista, az iszlámnak ez
idő szerinti első rangú buyára, Goldziher Ignác dr. akadá-
mikus és egyetemi tanár írta, a kit az Iszlám készülében
levő nagy lexiconának főszerkesztőjéül kért fel a nemzet-
közi szerkesztőbizottság. Most a jeles tudós a hazai iro-
dalmat gazdagítja nagy becsű cikkelyével. Az egész nagy
vállalat 12 kötetre terjed s Marczali Henrik jeles törté-
net író, akadémikus és egyetemi tanár szerkesztésében a
kiválóbb szakérők közreműködésével jelenik meg. Egy kötet
ára diszkótésben 16 kor. Kapható részletfizetésre és fűze-
tenként is (egy fűzet 60 fill.) a kiadó Révai Testvérek
Irod. Int. Részv. Társ. könyvkereskedésében (Budapest,
VIII., Üllői-út 18.).

Szenásy, Hoffmann és Társa
selyemáruháza
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Báli saisonra dus és szép
választéku raktárt tart
gazes, tulles és selyem-
*** szövetekben. ***

Minták vidékre kivá-
natra pontosan kül-
detnek.

Egyesületi élet.

**A magyar nyelvet és népnevelést
Zemplénvármegyében terjesztő egyesület**
választmányja legközelebb f. 11-én, holnap d. u. 2
órákor, ülésezik a t. vármegye székházának kis
termében. Főtárgyak: az egyesület részéről fel-
tartott kisdudóvó intézetek mult évi felülviz-
gált számadásainak és jövő évi költségveté-
seinek tárgyalása.

Hangverseny és táncest. A sátoralja-
ujhelyi állami iskolai gondnokság és tanítótestü-
let — a sátoralja-ujhelyi daloskör, továbbá Dau-
scher Miklós, Háner János, Fedák István és
Szappanos Imre urak közreműködésével — f.
hó 17-én, a vármegyeháza disztermében, az állami

iskolai szegény tanulók felruházására, hangver-
sennyel egybekötött táncestét rendez. Kezdeté
este fél 8 órákor.

Hangverseny és táncmulatság. A sá-
toralja-ujhelyi általános ipartestület Sátoralja-
Ujhelyben f. hó 19-én (farsang utolsó napján)
a városi színházban, elagott és munkaképtelen
szegény iparosok felségítésére és a temetkezés
alapjára a m. kir. kassai 3-ik honvéd kerületi
zenekar és a helybeli zenekar közreműködésé-
vel, hangversennyel egybekötött zártkörű tánc-
estét rendez. A hangverseny 8 órnkor kezdődik.
— Műsora: Vezérkari induló — Rezektlől. —
Orfeus a pokolban, nyitány Offenbachtól —
Ezres keringő Nyáritól, Lohengrin, ábránd
Vagnertől. — Madár a fán, hegedűszóló Hau-
sertől. — Komolyan és vigan, egyveleg Asbóth-
tól. Nemzeti bangok Nyáritól. — Gyimesi vad-
virág Dankó Pistától. — Sulamith Goldfadentől.
— Rákóczy induló. — Közönségünk körében
az érdeklődés osztatlan és nagy a honvéd ze-
nekar hangversenye és a táncmulatságnak men-
nél sikerültebbé tétele iránt, mit az is bizonyít,
hogy a páholyjegyek nagy része már elfogyott.

**A sárospataki ev. ref. egyházi ének-
kar** f. hó 16-án Sárospatakon, a városháza ter-
meiben, 10 éves fennállásának alkalmából, alap-
tőkéjének gyarapítására fölolvással s énekelő-
adással egybekötött jótékonycélu zártkörű tánc-
mulatságot rendez.

A perbenyiki katolikus olvasókör ma
este 6 órákor, a perbenyiki „Nyses” táncter-
mében saját alapja javára énekekkel és szavalat-
tal egybekötött jótékonycélu táncmulatságot
rendez.

A sztropkai társaskör — írja leve-
lezőnk — január hó 27-én tartotta évi rendes
közgyűlést Bárczy Benedek főszolgabíró tár-
sasköri elnök előlülése mellett. A népes köz-
gyűlésen felmutatott reményen felüli szép ered-
mény a társaskör létjogosultságát teljesen be-
igazolta. Az elmúlt idők mulasztása rövid egy
év leforgása alatt oly annyira rendeztetett, hogy
e társadalmi és közművelődés szempontjából is
felette nagy jelentőséggel bíró társaskör élet-
képességéhez immár semmi kétség nem fér. A
társaskör ténykedésének egyik legszebb ered-
ménye, hogy részint nemes szívű adakozók jó-
ságból részint a saját erejéből igen szép könyv-
tárt létesített. Az adakozók névjegyzékéből
Szostek János bukóczi esperes; Szegedy Bazil Bu-
kócz-hegyi monostorfi, Toszt László bányá-
volgyi birtokos és Dolinay Engenia kiadó ne-
nevűi emelkednek ki, mint a kik több kötetre
menő adományokkal megteremtették a sztropka-
i társaskör könyvtárának az alapját. E kö-
vetésre méltó nemes cselekedet jegyzőkönyvi
elismeréssel viszonoztatott. — A tisztikar újból
megválasztván: Bárczy Benedek indítványa,
hogy t. i. február 10-én, a társaskör könyvtárá-
nak gyarapítására táncmulatság rendeztessék:
nagy lelkesedéssel fogadtatott, s nyomban meg-
alakult a vigalmi bizottság, melynek élére elnö-
köl a megnyilatkozott közóhaj Bárczy főszolga-
bíró mint a kör elnökét — a ki igéretet tett,
hogy a mulatság sikere érdekében legmesszebb
menő intézkedéseket tesz, anyival is inkább,
mert a tisztá jövedelem a társaskör könyvtára
javára fordítatik — állította. Hisszük és remél-
jük — végzi levelezőnk — hogy e közös szent
cél érdekében vidékünk intelligenciája megteszi
egyenként és összesen is a maga kötelességét,
hogy a tagok soraiba lépve megerősítik tár-
sadmunknak és közművelődésünknek, főképp
pedig magyarságunknak ezt a határszéli szerény
végvárát.

A varannai iparosegyesület szépen si-
került táncmulatságot rendezett f. hó 2-án saját
alaptőkéje gyarapítására. A „Korona” vendéglő
nagyterme — írja levelezőnk — ugyancsak meg-
telt iparosaink családjaival, annyira, hogy alig
volt hely a táncolók számára. Az első négyest
24 pár táncolta s ugy éjfél körül nagy érdeklő-
dés mellett sorsolták ki a tombola-tárgya-
kat. Azután következett a vacsora. Az egyes
családok vendégszerető asztalai bőségesen lát-
tak el mindenkit. A mulatság viradtig tartott,
a zené a helybeli zenekar szolgáltatotta nagy
megelégedésre. Az anyagi jövedelem, felülfizeté-
sekkel is, szép összeg pénzti tesz. Erkölcsei sikerét
nyagban emelte az intelligens elem részvétele.
Ott volt Diószeghy János főszolgabíró, Malonyay
Tamás szolgabíró, Fűzes-séry Pál az egyesület
elnöke: stb. A táncoló hölgyközönség soraiból
a következőket jegyeztük föl: Cservenyák Mar-
git, Frimmer Juliska, Pikna Vilma, Simkovics
Emma, Sztankó-nővérek, Zselvay Ida, Szede-
lényi Juliska, Szakszun Mariska, Rokiczky Ma-
riska, Kreiger Gizi, Béres-nővérek. Pláveczky
Mariska, Ajben Anna stb. (A nyilvános szám-
adást lapunk jövő száma bozza.)

A Kis-Várda vidéki „Gazdakör” la-
punk utján is tudatja, hogy Kis-Várdán, közvet-
len a vasúti állomás mellett levő helyiségében,
a f. évi márc. hó 16-án és 17-én vásári céllal
összekötött tenyészállat-kiállítást rendez, melyen
nemesak Szaboles, de a szomszédos vármegyék
nagyobb állattenyésztői s birtokosai is részt
vesznek tenyész-apaállataikkal. Kivánatra bő-
vebb felvilágosítást ad: Szalánczy Bertalan s. k.,
gazdaköri alelnök, a bizottság elnöke.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Molnár Gyula. —

Kéziratok rovatvezetőhöz Sátoralja-Ujhelybe küldendők.

**A költői művek tárgyalásával kapcsolat-
ban a nemzet legkiválóbb írói közül ki-
ket ismertetünk meg a népiszkola növen-
dékeivel és mi módon?**

(Folytatás.)

Nem épen akkor élesztjük-e legjobban tűz-
helyünkön a hamvadózó tüzet, mikor künn a
hideg folyton növekszik? A virágot nem akkor
ápoljuk-e legéberebb gonddal, mikor a szabad-
ban már minden le van tarolva? S ha tudjuk
azt, hogy az élet ezer meg ezer küzdelmeinek
a járma alatt fejünk ugy is eléggé korán meg-
görnyed s tekintetünket a nehéz gondok ugyis
levonják a magasból a földre: szabad-e már az
iskolában elvonni az ifjúságtól a lehetőséget,
hogy szemét az égre is tudja emelni? . . .

„A mit a természetes fejlődés jelöl ki, csak
az az igaz, csak az vezethet eredményre” —
mondja Rousseau és az iskola semmi esetre sem
vállalhat más szerepet, minthogy kezére járjon
a természetnek és hogy a gyermek képességei-
nek kifejtéséhez akkor nyújtson segítő eszközt,
a mikor ezt a természet igazságai megkívánják.
A természet maga pedig arra tanít bennünket,
hogy a kedély az élet egyetlen szakában sem
annyira intenzív, mint épen a serdülő gyermek-
korban. S ha tudjuk ezt, vajjon szabad-e épen
azt a kort, mely a népiszkola utolsó éveire esik,
figyelmén kívül hagyunk? Szabad-e ép a ke-
délyképzés egyik legnagyobb eszközét, a költői
művekkel s azok íróival való foglalkozást el-
hanyagolnunk?

A felelet itt csak negatív lehet.

Legyen szabad ennek igazolására azon
modern európai nemzetekre hivatkoznom, kik-
nél a nevelés magasabb színvonalon áll.

A francia — bár a skeptikus érzékellen-
ségnek és felületlen frivolságnak súlyos vádjá-
val szoktuk illetni — nemzeti íróinak a népis-
kolában való tárgyalásának fontosságával és
szükségével már régen tisztában van. Tantervük
nemesak elrendeli ezek tárgyalását a népisko-
lában, de ennek kiváló fontosságát lendületes
szavakban emeli ki.

A számító német még ennél is többet tesz.
A mellett, hogy már gyermekkorától fogva oltja
be ifjúsága szívébe a classicusai iránti kegye-
letet, gondoskodik arról is, hogy az így nyert
irodalmi nagyok iránti szeretetet és lelkesedést
állandóan ébren is tartsa. Összegyűjti költőinek
reliquiáit, költő-szobákat szervez, vagy kiválóbb
terein szobrokat emel nekik s bucsurajként oda
zarándokoltatja a tanuló gyermekcsereget, hogy
irodalmi nagyjaitól lelkesedést és hazaszeretetet
tanuljon.

S vajjon a legmaterialisabb nemzetek
egyikének, az angolnak szellemi erejét mi mu-
tatja jobban mint az, hogy a Westminsteri pa-
lota felszentelt boltjaitól a költők ott nyu-
gosznak a királyokkal egy sorban.

Es látva most már idegen nemzetek ke-
gyeletét, mely nyilvánul irodalmi nagyjaikkal
szemben, önkénytelenül merül fel az a kérdés:
„Vajjon mi magyarok mit teszünk kiválóbb
íróink szellemének közkinccsítéséért érdekében?”

Valljuk be őszintén, hogy nagyon, de na-
gyon keveset. Pedig hát az emberi léleknek
legnagyobb kincse az emlékezet. A mi buzdit,
vigasztal, a mi emel és nemesít a multból, azt
azt emlékezet nyújtja a léleknek. A dicső mult
emlékezetéből fakad jelen életünk buzgósa s
ebből fakad a jövődönk hite és reménysége.
Azon nemzet, melynek multja nem volt dicső,
a jövőben sem képzelhető nagygnak, az pedig,
mely dicső multjáról megfélekedzik, nem ér-
demli a dicső jövőt.

Az olvasó szives elnézését kérem, ha fej-
tegetéseimben eltértem kissé a tárgytól, de hon-
fiúi szívemnek mig egyrészt jól esett nemzeti
mulasztásainkon zsörtölődni, másrésztől szüksé-
gesnek láttam kimutatni a távolabbi okokat is,
melyek miatt nemzeti nagyjainkra és ezek kö-
zött íróinkra több gond fordítandó már alap-
iskolánkban a népiszkolában is.

(Folyt. köv.)

Iftene Gyula,
áll. isk. igazgató,

A XX. század első tanéve.

Az új század első tanéve az 1900-1901-ki. A népnevelés a haladó idővel mindig több reménnyel nézhet a jövőbe, mert csak idő kérdése, mikor lesz ez úgy az állam első és legfontosabb ügye. Minél tovább, annál jobban meghonosul a keblekben az érzés, az agyban a gondolat, hogy a tanügy alapköve a népek boldogságának. Ma még elodázzák a fejlesztését azzal az egyszerű érveléssel, hogy nincs pénz. De eljő az idő, mikor az adófizető polgár legtöbb fillére a szent célra lesz lefoglalva s a muzsák temploma első ékessége lesz úgy a falvaknak, mint a városoknak.

Az emberi szellem haladását nem lehet feltartóztatni; egy-egy kis időre békóba verhetik, akadályokat állíthatnak útjába, de mint az elgátolt folyót, ha víze felgyűlik, nyomásával kiveti a gátat alapjaiból s úgy elsepri, hogy nyoma sem marad: így az emberiség a legvitálisabb ügye is szétöri az akadályokat s felszabadulván benuitságából, vehemens erővel pótolja helyre a mulasztásokat.

Lassan bár, de haladunk mindig. — Ha tekintetbe vesszük azonban népünknek úgy a szellemi, mint az anyagi téren fenálló mostoha körülményeit, meg kell vallanunk, hogy mai haladásunk csak a jobb megbecsülhetlen jóakarata, ügybuzgalma s az emberiséget hálára kötelező nagylelkűsége. A nép zömé még nem tud akarni, mert lelkiállása — sajnos — még mélyen alul áll azon a színvonalon, hol legvitálisabb érdekét felismerhetné s azok munkálásában óriási számának megfelelőleg döntően érvényesülhetne.

Ez érvényesülés minél hamarabb való megtörténte, a népek szellemvilágának emelése a tanügynek, a népnevelésnek feladata; ezt munkáljuk mindig néptanítói pályánkon s ezen feladatunk megoldása az idő haladásával — hiszszük — könnyebülni fog.

Kétségbe kellene esnünk, ha a mai társadalmi világ önös céljai imadását állandó hibának tartanók, mert az érdekek oly meztelen meredeznek fel minden téren, hogy szuró tövisiken elvérzik a legszentebb ügy is. Így a legfontosabb államügyek, vagy a legfőbb emberi közérdekek elbánásánál gyakran csak a látszatot igyekeznek megmenteni, míg magára a lényegre csak annyiban adnak valamit, hogy a megsemmisülés szegyenletességétől megóvják, de azt sem magáért az ügyért, hanem a világot, melynek ez által port hintenek szemébe, hogy ne lásson s száját ne nyithassa ki a kiabálásra. A mai önző ember igen sok táplálékot kíván. Hogy élvézetit megszerezze, erre neki rendszeren kevés az a fizetés, mit állása után huz, azért azt megkettőztetni törekszik a mellékjövedelem által, melynek annyi a faja, címe, hogy számát nem könnyű megmondani. Az önzéssel karöltve jár a szűkmarkúság, mely a legnagyobb közérdekű dolgokat is stagnálásra kárhoztatja. Ezen óriási rendellenességek pedig ott gyökereznek a mai emberiség szív kamaráiban, mely kamarák összesége helyt ad ily satnya tartalomnak, mert nemesebbel nem volt megtöltve annak idején. Az élvimámor megejtette az emberiség igen nagy részét s e beteg állapotából kigyógyítani ropant feladat.

A rablólovagok korának szeméremtelenségére emlékeztető, eme rákfenés társadalmi bajt kiirtani törekvő egyes áramlatok már az iskolaküszöböt ostromolják s itt keresik, igen helyesen, az irt az üszkösödő seb beheggesztésére. Meg is kondult már itt is, ott is az iskolák tornyaiak békés harangja vést jelezve, hogy a rideg ismeretek és tudományok esarnokai nem jó uton vannak, midőn csak az agyat művelik, a szívet pedig parlagon hagyják. A felekezeti vallás-alkotás csak a maga terményeire miveli a lelket, csak arra teszi fogékonyt a szívet, a mi egy szűk felekezeti körben megkívántatik; az egész emberiség szempontjából csak a tanító-nak lehet alkalma és kötelessége művelni. „Több vallásérkölesi nevelést. Adjunk tisztán erkölcsi tanítást egyes órákban a növendékeinknek” stb. ily felajdulás mutatja a szivképzés szükségét manapság névelésügyi lapjaink hasábjain. S teljes mérvben igazok van ezeknek, mert ma az iskola tanít, de vajmi keveset nevel s ez a tanítás csödjére vezetné az emberiséget, ha soká így tartana. Gondolkozzuk tehát e problémákon s igazi népnevelői ihlettel lépjük át iskoláink küszöbét, hassunk oda, hogy az iskola nemes okos, megélni tudó, de könyörületes s az emberiség igazi ideaiért lelkesülni tudó embereket adjon az életnek.

Meríteni szeretnék a nemes keblek legmélyéből, ama csodás szent érzelmek teljéből, melyek láttára igazi isteni szikra gyul ki szíveinkben, hogy cselekedjünk a magasztost, az istenit. Meríteni szeretnék a szivjóság glória-övezte fénytengeréből egy lobogó fáklyának valót, hogy magasra emelve felmutassam mai önző világunknak és megkérdézzem, hol van ilyen ma a sivar keblek érdekeszennes világában? Meríteni s adni belőle azoknak, a kik a felebaráti

szeretet érényének gyakorlását hülye törekvésnek bélyegezni nem áttallanak.

Fogadjuk hát meg ez új század első tanévében, hogy iskolai munkálkodásunk főleg a könyörület, az emberszeretet magasztos érényének szolgálatában lesz, hogy a ránk bízott apró emberiség majdan az életben tudja is és akarja is a közjót s a társadalmi nyomort enyhíteni és megszüntetni képes legyen.

Zselvay B.

CSARNOK.

Jujóka emlékezetére.

(1901. január 27.)

Miért hagytál itt oly korán?
Edes jó gyermekünk!
Miért okoztál annyi gyászt?
Nem bírja el szívünk!

Boldogságról álmodám,
Mennyben megtalálom,
Vigasztalja szívetek,
Boldogító álmom.

(Nyitra.)

Tóni bácsi.

Közgazdaság.

Könyörgés.

Szépen fejlőd iparunkért,
A kormány ma sokat áldoz;
De a külföld, hogy legyőzze
Vigécekkal csal magához.

Ezt a repkődő pillangót,
Hogy ne jászék iparunkon,
Ugy szeretném kikergetni
Szóval azt, ki sem mondhatom.

Miért tudom úgy szeretni,
S védni honom szép iparát?
Mert viruló gyenge arcát
A vigécek folyton marják.

Százados már ez a marás,
Melynek sebe lánggal ég.
Oh! isteni gondviselés
Töröld el a bús emléket!

A szenvedő martiroság
Nyomán fakaszsz virágokat.
S a merre a virány szárnyal,
Szárnyát tennen lobogtassad!

Nem önthetnek mély sebedre
Annyi vigaszt s lágy balzsamot,
Mint a melylyel képes lennék
Betakarni megmart arcod.

A felhőnek minden cseppje,
A hajnalnak a harmatja,
Talán begyógyítaná sebed,
Ha szemenként rád hullana.

Megdicőült védőszentünk,
Magyarország királynéja!
Ezt se enged, mint a többit,
Hogy idegen letiporja!

A siralmas nagy korszakban
Nem volt nálad nagyobb művész.
Kezdednek egy intésére
Tűnjék el most is minden vész!

(Tokaj).

Gönczy Bertalan,
állami tanító.

A Tokaj-Hegyalja érdekében.

Bernáth Béla, a mádi kerület országos képviselője, a t. Haznak ez évi febr. hó 4-én tartott ülésén ismét igen tartalmas és minden részletében megszívlelésre méltó beszédet mondott a Tokaj-Hegyalja rekonstruált szőlők gazdaközöniségének jól felgott érdekében.

A hosszabb eszéből kiveszszük a következő részületeket:

Közudomású dolog, hogy az elmúlt évben a fagy a szőlő természetben igen nagy kárt okozott. Ez a csapás óriási súlylál nehezdedt egyes szőlősgazdákra, úgy, hogy Zemplén- és Borsodmegye ennek folytán indítatva érezte magát arra, hogy felírjon a Képviselőházhoz s kérelmezze, hogy ily nagy mérvű elemi csapás alkalmával az adómentesség ne tudassék be a szőlősgazdáknak kedvezményül adott 10 évbe. Mert nem igazságos, hogy a szőlőterület 10 évi adómentességébe beszámíttassék azon év is, mely adóalapul nem szolgálhat. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Kérclmezte továbbá a feliratokban azt is hogy az agrárkölcson esedékes részletének fizetési kötelezettsége alól nagymérvű elemi csapás esetén mentessék fel a szőlősgazda, illetve egy, esetleg két évi halasztást nyerjen.

Tudomásom szerint az ezen feliratokban foglaltak iránt a tárgyalás már megindított; kívánatos lenne azonban, hogy e fontos kérdések a közügy szempontjából minél előbb kedvező elintéztést nyerjenek s hogy az erre vonatkozó 1891: L. és 1896: V. t.-cikk ily irányban módosíttassék. (Helyeslés.)

A boritaladóra is ismételen rá kell térnem. Régebben meg volt engedve a szőlősgazdáknak, hogy boraikat a Szt.-Mihályól Szt.-Györgyig terjedő időszakban minden engedély nélkül palackokban is elárúthassák. Ez igen nagy jótétemény volt különösen a kisgazdáknak nézve, a kik ily módon, ha a borüzlet pangott is, boraikat kicsinyben értékesíthették.

Az 1888-iki törvények megfosztották ezen jogtól a szőlőbirtokosokat s behozták az italmérségi és borfogyasztási adókat, mely adók az 1892 évi XV. törvényekben boritaladó címen egyesítették. Ezen törvény szerint a szőlősgazdáknak azon kedvezmény adatott, hogy azok, a kik kis mértékben való elárúttással nem foglalkoznak, a házi szükségletre szánt bormennyiség után boritaladó címen hektoliterenkint I. sz. oszt. községeben 3 frt 35 krt, II. sz. községeben 2 frt 64 krt, III. sz. községeben 1 frt 35 krt tartoznak fizetni. Ez, t. Képviselőház, igen nagy jogsérelem. A nép nem is tud ezzel a törvényvel megbarátkozni, mert méltánytalannak tartja, hogy neki a saját szőlőjében termett és házi szükségletre szánt bormennyiség után is adót kelljen fizetni. A méltányosság valóban azt hozná magával, hogy legalább azon bormennyisége után, melyet a szőlősgazda saját házi szükségletére fordít, adót ne tartozzék fizetni.

Horvátországba is behozták 1899. év január 1-én a boritaladót, a törvény azonban a szőlősgazdáknak a házi szükségletre szánt mennyiség után az adómentességét megadta. Fiumében és kerületében a boritaladót be sem hozták. Nincs tehát értelme, hogy miért legyen épen a szorosabb értelemben vett Magyarország ily adóval sújtva. (Helyeslés.)

Azt is több ízben sürgettem már, hogy az ugynevezett tokaji asszu-gyogyborknak 50 hektoliternél kevesebb mennyiségben való elárúttása engedtesse meg, mert a mostani megszorítás mellett az asszuborknak kevés a kelendőssége.

De nemcsak az asszut nem tudjuk értékesíteni, hanem kimondhatjuk, hogy általában rendkívüli módon pang a borüzlet. . . . A mi borüzletünk pangásának egy főbb okát az olasz bor alacsony vámdíjtételében kell keresnünk!

Az Olaszországgal 1891. évi december hónap 6-dikán kötött kereskedelmi és hajózási szerződést 1892. évi január hó 30-án iktattuk törvénybe.

Az alábbi statisztikai adatok legjobban illusztrálják, hogy az olaszbor beözönlése évről-évre mily ijesztő arányokban nagyobbodott: 1895. év 236.453 mmáza 5.883.000 korona az 1896. évi 525.470 mm. 14.714.000 korona. 1897. év 929.740 mm: 20.452.000 korona, 1898. év 917.459 mm. 20.189.000 korona, 1899. év 889.962 mmáza után 19.579.000 korona értékben.

A hatás nem maradt el és sajnos, mindjárt kezdetben érzékenyen érintett bennünket, szőlősgazdákat. Szőlőterületeink egy részét már akkor elpusztította a filloxera s a még meglévőt is fenyegette a pusztulás réme, a termés nagy mértékben csökkent s mégis azt kellett tapasztalunk hogy e csekélyebb készletet sem értékesíthettük kellőképp, mert az olasz bor beözönlése következtében a mi borunk ára is tetemesen csökkent. . . .

Sőt azt kellett tapasztalunk, hogy az 1893. évben Szerbiával megkötött vámszerződés alapján a Szerbiában levő Krajna, Timok, Krusevac, Morava és Toplicza kerületekből a bor hordókban a határforgalom számára biztosított külön vámkedvezményekben részesül s e vám 100 hl. után 3. 20 frtot tesz ki.*

A mi boraink kiviteli váma ellenben mindenfelé nagy s elmondhatjuk, hogy a mi borainkat illetőleg mindenütt prohibítív rendszabályt alkalmaztak. (Itt rámutat Oroszországra, Németországra és Ausztriára és tanulságos statisztika felsorolása után így folytatja.)

Nagy hátrány kivitelünkre nézve az is, hogy Ausztriában a müborgyártás meg van engedve. Kormányunk már 1891-ben megindította az osztrákokkal e tárgyban a tárgyalást, de sajnos, még mind ez ideig eredménytelenül, a mennyiben Ausztriában a müborgyártás még ma sincs törvényvel eltiltva.

Romániából is alacsony vám mellett jöhetnek be a borok hozzánk, míg ellenben a mi borkivitelünknak minden irányban nagy védvámok

* Vagyis épp annyi, mint az olasz bor behozatal-vámdíja hektoliterenkint Szerk.

állanak utjában, úgy, hogy ma már valóban nem tudjuk borainkat értékesíteni. Az olasz borral — tekintve annak rendkívüli olcsóságát — nem bírnak ki a versenyt; a házasítás következtében pedig a mi boraink ára nagy mértékben csökkent.

Az olasz szőlősgazda szőlőjét még nem pusztította el a filloxera; ők szerencsés időjárás mellett mindig nagyon bő termésre számíthatnak, mert náluk a lúgasrendszer divik, mivel nem a minőségre, hanem a mennyiségre fektetik a fő-sülyt, a mellett a művelés se kerül nekik sokba. Ők tehát valóban olcsón adhatják el termésüket! De hogyan állunk mi e tekintetben? Vessünk csak egy pillantást a mi szőlőkultúránkra. Mennyi fáradságba s mily óriási pénzáldozatba kerül az elpusztult szőlőterületek rekonstrukciója s milyen nagy költséget igényel annak főtartása. Milyen nagy küzdelembe kerül s mennyi pénzáldozatot kíván, hogy a már beállított szőlőterületet megvédjük a minden oldalról leskelődő ellenség ellen. Peronospora, oidium, fakórohadás, zöldrohadás, szőlómoly stb. egyenként együttesen fenyegetik és veszélyeztetik fáradságos munkánk jól kiérdemelt eredményét. Továbbá itt vannak az elemi csapások, melyekkel szemben tehetetlenek vagyunk! S midőn végre hosszas gond küzdelem, fáradság és nagy költség után szüretelünk: nincs vevő!

Igen sokan az 1896. V. t. c. alapján megszavazott kölcsönhöz folyamodtak, hogy szőlőjüket rekonstruálhassák; igen ám, de a törlesztési részletek szüret után válnak esedékessé s ha a gazda termését nem tudja eladni: elárverezik szőlőjét.

Mi lesz tehát a birtokossággal, ha az olcsó vám mellett beözönlő olasz borok miatt nem tudják a termést értékesíteni? Mi lesz a kisgazdakkal, ha ezek létfontartása ily módon a legnagyobb veszélynek lesz kitéve? S végül mi történik hazánk egy tekintélyes munkásosztályával, a melynek minden napi kenyerét a szőlőművelés nyújtja, ha a birtokosság nem értékesítheti a termést, nem adhat munkát a népnek?

Ez olyan fontos szociális kérdés, melyet a magyar nemzet főtartása érdekében mindig s minden alkalommal szem előtt kell tartanunk. Köztudomású dolog, hogy a hol a szőlőszet a népnek állandó munkát ad, ott a kivándorlási esetek ritkán fordulnak elő s a nép nem foglalkozik államfelforgató eszmékkel.

A miniszteri jelentés szerint a fölújított szőlőterület 127.000 hold; mennyi még ezen felül a szénkénevezéssel föntartott régi szőlő s mennyi a homokon művelt szőlő? Minő nagy kincs fekszik ezen szőlőterületekben! Maga az állam 1760 katasztrális holdat kitevő szőlőtelepet tart fenn, melyből 1148 hold vesszőszaporításra s 612 hold szőlővessző gyökereztetésre s oltványápolásra van berendezve. Szőlőszetre az állam évente 2.389.233 koronát fordít. Azonfelül érdekelve van az agrár-kölcsönöknél is, szavatol a veszteségeikért s adó címén is sokat veszít.

Nem tehető tehát föl, hogy az a kormány, mely a szőlőszet rekonstrukciójához oly nagy anyagi áldozatokkal járul, hogy a bor értékesítésének kérdését, ügyét minden vonalon előbbre vinni nem akarna s a mint eltöltötte a szőlővesszők és oltványok importálását annak idején, épp úgy fog módot találni arra, hogy e fontos és égető kérdésben mihamarább orvoslást nyújtson az érdekelteknek. De nemcsak a kormánynak, hanem magának az egész nemzetnek kötelessége oda hatni, oda törekedni, hogy boraink kivitelét megkönnyítsük. A pince-egyesületek s borértékesítő-szövetkezetek segíthetnének ugyan e bajon,** de a nép szegénysége miatt létre nem jöhetnek. Kettős kötelességünk tehát, hogy borainknak piacot teremtsünk. E cél elérésére egyik legfontosabb lépés: az olasz bor beözönlésének meggátolása. Ha ezt most, midőn itt az alkalom, elmulasztjuk, önmaguk ellen súlyosan vétkezünk.

Jövőre nézve pedig szükségesnek tartom: 1. Hogy a kereskedelmi szerződések megkötésénél az általános vámtarifa 20 arany forintos vámja minden állammal szemben föntartassék s vámkönnyítések »határforgalom« címén se engedjenek.

2. Ugyaníly vám terhelje a mustot, cefrét, asztali és borkészítésre alkalmas szőlőt.

3. Es hogy borkivitelünknek Oroszország részére a kereskedelmi szerződésben vámkedvezmény biztosíttassék.

A nemzet a szőlőfelújítás terén nagy, fáradságos és költséges munkát végez; a t. miniszter ur pedig ez ügynek mindenkor és minden irányban lelkes támogatója, igazi előharcosa (Igaz! Úgy van! a jobboldalon.) Csak köszönettel és elismeréssel tartozunk neki a szőlőszet érdekében kifejtett nagymérvű tevékenységéért. A jelen világos helyzetben is bizalommal várjuk tőle a segítséget, mert meg vagyunk róla győződve, hogy ő érezvén bajaink súlyát, a leguagyobb jóakarattal és bölcseséggel fogja érdekeinket továbbra is védeni. (Elénk helyeslés a jobb- és baloldalon. Szónokot számosan üdvözlük.***)

** Ehhez a kérdéshez lapunk jövő számaiban hozzászólunk.

*** Legszívesebb üdvözlötünk a Tokaj-Hegyalja részéről is! Szerk.

Szövetkezzünk!

A szövetkezeti eszme rohamosan terjed és pedig feltartóztatatlannul. A szomorú pénzügyi viszonyok, a nehéz megélhetés és mindinkább fokozódó drágaság csak siettetik a mind nagyobb és nagyobb körben való elterjedését. Örömmel látjuk a társadalomnak eddigi aléltóságából való ébredését. A kölcsönös támogatás eszméje kezd most lábra kapni. Az önzők végtelen serege ellen az egész vonalon megindult a közös védekezés. Bárcsak teljes siker koronázná a szövetkezetek működését s új életre keltené a mai önző társadalmat. És én remélem is, hogy a szövetkezeti eszme teljes diadalra fog jutni nálunk is, a mint az más országokban már diadalra is jutott. Legálább a mint azt a minden oldalról jövő kedvező hírek és saját csekély tapasztalataim is bizonyítják teljes lesz a győzelem.

A »Szinna és vidéke« hitelszövetkezet rohamos fejlődése is ezt bizonyítja. Az elmúlt évben, február hó 25-én kezdte meg ez a szövetkezet működését 44 taggal s a rá következő 10 hónap alatt 88 új taggal erősödött. 1900. december hó 31-én 115 volt a tagok száma 202 üzletre szegélyes s a mi 10,100 korona alaptőkének felel meg. Figyelemre méltó ama jelenség, hogy már ez évben, január hó első felében, 9 új tag lett felvéve a tagok sorába. Minden vasárnap 2—3 új tagot hoz a szövetkezet zászlaja alá, elvitáztatlan bizonyítékul arra nézve, hogy a köz-nép, mely minden újítást gyanus szemmel néz, e rövid tíz hónap alatt teljesen megbarátkozott ezzel az új intézménnyel s rohamosan sorakozik egymás mellé.

A fogyasztási és értékesítő szövetkezet létesítéséhez is Szinna egyike a legjobbaknak. Ama körülmény, hogy járási székhely, valamint az, hogy gyakori, kététenkénti, állatvásárral egybekötött heti vásárok helye: biztosítja a fogyasztási szövetkezet föllendülését.

Nagy szolgálatot tennének az ügynek ft. Lehoczyk Endre rk. esperes-plébános és Dely Endre körjegyző urak, ha e dolgot magukévá tennék, annál is inkább, mivel már közözhajt képez.

—thy.

Városi és községi ügyek.

Városi közgyűlés.

Sátoralja-Ujhely város képviselő-testülete f. hó 8-án d. u. tartotta rendes közgyűlését Székely Elek polgármester elnöklété mellett.

Első tárgy volt: a polgármester 1900. évi jelentésének felolvasása. A terjedelmes jelentést, mely részletesen beszámol a város adminisztrációjáról, a közállapotokról, felsorolja az alkotásokat, u. m. színház, gőzfürdő, polgári leányiskola, köztemető stb. létesítését és megnyitását, és általában pedig megnyugtató képet nyújt a város vagyoni viszonyainak és gazdálkodásának, — tudomásul vették, egyszersmind egész terjedelmében kinyomtatni és a képviselő-testület összes tagjainak s a rendezett tanácsú városoknak megküldeni határozták, Ugyane tárgy-gyal kapcsolatban a polgármesternek buzgó tevékenységeért elismerést szavaztak.

A tanácsnak a köz- és árvapénzek elhelyezése ügyében kelt javaslatát, mely szerint ezek a pénzek a helybeli pénzintézetekbe, alap- és tartaléktőkének arányában, helyezendők el — elfogadták és határozati erőre emelték.

Az igazoló-választmányba id. Mecner Gyula és Schön Vilmos dr.-t megválasztották.

Hlavathy Kálmán városi volt állatorvosnak leköszönő levelét tudomásul vették és neki a város szolgálatában eltöltött kifogástalan működéséért elismerést szavaztak. — A közgyűlés, határozatából kifolyólag jövőben a vágóhídi teendőket Borecsik Gyula ny. vm. állatorvos fogja havi 60 korona díjazásért ellátni.

A boglyoskai Róth Bernát-féle szőlőterületen épült új-utca két oldalán, a háztulajdonosok hozzájárulásával, gyalogjáró építését elhatározták. A színház-utca három méterrel való kiszélesítése ügyében megbízták a polgármestert, hogy az arra vonatkozó tervet és költségvetést annak idején bemutatassa.

A polgármester bejelentette, hogy Windisch-Grätz Lajos hereeg a tornacsarnok mellett körülbelül 600 □-ölet tevő földterületet ajándékozott a városnak s ezzel egyidejűleg az erre vonatkozó szerződést is bemutatta. Elfogadták, s a kegyes adományért jegyzőkönyvi köszönetet szavazták, mit a polgármester az ajándékozó hercegnek személyesen fog általadni.

A csarnahaj, r.-bányácskai és bibécezi községi utak helyreállítása ügyében a polgármester javaslatát elfogadták.

A kir. honvédség köréből jött megkeresésre elhatározták, hogy a régi izr. temetőtől délre eső területen a tisztikar számára a város költ-

* Az már hájos dolog lesz.

Szerk.

ségén egy tisztí étkező-helyiséget építenek, a melyre a szükséges 8000 korona költséget a városi nyugdíjalapból kölcsönzik.* Az építkezést, a bérletnek a honvédség részéről való állandó biztosítása esetén fogják foganatosítani.

Ezzel a közgyűlés több kevésbé közérdekű ügy elintézése után véget ért.

Referens.

* **Földadó-kivetés.** Sátoralja-Ujhelynek 1901. évi földadó-kivető lajstroma elkészülvén, f. hó 1-től közszemlére ki van téve. A kiknek sérelmük van a kivetés ellen, 15 nap alatt felszólalhatnak.

* **Konflis.** Ugy látszik, a konflis praktikus volta Ujhelyben is beigazolódtott, mert a tanács e héten újból három egyfogató bérkocsira adott ki iparendélyt.

* **Sarлак.** A sátoralja-ujhelyi polgári leányiskolával egy fedél alatt lévő épületben sarlak-betegedés történt. Hogy a járvány az iskolába át ne hurogtassék: a tanítást, egyelőre 14 napra, betiltotta a polgármester.

* **Tarcal község régi számadásai** ügyében, mely annyi huza-vona közt szinte végére mehetetlennek látszott már, végre a f. évi jan. hó 14-én kelt intézvénnyel döntött a belügyi kir. miniszter és az 1873—1884. évi pénztári (részben bírói) számadások felett a t. vármegye közönségének még az 1899. évi dec. 19-iki közgyűlésében hozott határozatát indokainál fogva annál is inkább helybenhagyta, mert a felebebezekben, melyek egyfelől Tóth József községi bíró, másfelől Sárosy Bertalan és érdektársai részéről adtak be, semmi olyan körülmény, mely a határozat és indokainak megdöntésére alkalmasnak mutatkoznék, fel nem hozott. — Vármegyénk alispánja már intézkedett, hogy a jogerős határozat közigazgatási uton végrehajtsák.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1901. febr. 2-től 1901. febr. 9-ig a) házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdettetett: 3 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 11 esetben; d) elhalálozott: 5 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész

29911/1901. sz. T. Zemplén vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabirónak és Sátoralja-Ujhely r. t. város polgármesterének.

Az italmérők kereskedői iparigazolványa, illetve vendéglői iparendélye tárgyában mult évi 86512 szám alatt kelt kereskedelemügyi miniszteri intézvényt másolatban további szabályszerű eljárás céljából kiadom.

Sátoralja-Ujhely, 1901. január hó 9-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

86512/VIII szám. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter. Valamennyi magyarországi másodfokú iparhatóságnak. A fennálló gyakorlat szerint a pénzügyi hatóságoktól italmérési engedélyt nyert korcsmák, sörházak, bor és pálinka mérések, s általában italmérési üzletek, a nélkül hogy arra kereskedői iparigazolványt, vagy vendéglői iparendélyt váltanának, iparszerűleg ételeket és ételmi szereket is ktszolgáltassanak, illetve eláruljanak. Minthogy ez a gyakorlat számos visszaságra, üzletek és vendéglők üzletkérésnek összevadására vezet s ezzel az 1884. évi XVII. törvénycikkben a vendéglői üzletekre nézve megállapított rendelkezések alkalmazását sok esetben lehetetlenné teszi; s miután továbbá ez a gyakorlat törvényesnek sem tekinthető, a mennyiben az italmérési engedélyek csupán szesz italok kimérésére jogosítanak, s így az ételek és ételmiszerek kiszolgáltatására, mint az italmérési jogkörön kívül álló ipari foglalkozásra az 1884. évi XVII. törvénycikk értelmében külön iparigazolvány, vagy iparendély kell: mindezeknél fogva a jelzett, s helyesnek nem tekinthető gyakorlat megszüntetése érdekében a m. kir. belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök úr, s a pénzügyminiszter úr hozzájárulásával a következőket rendelem. — A korcsmárosok, bor, sör- és pálinkamérők, az illetékes pénzügyi hatóságtól nyert italmérési engedély alapján csupán az engedélyben megjelölt szeszitalok kimérésével foglalkozhatnak; — ily engedély alapján tehát semmiféle ételt, vagy ételmiszert, illetve másnemű árucikket iparszerűleg ki nem szolgáltathatnak és nem árulhatnak. Az az italmérő, ki az italmérésen kívül ételmi c kkeknek kereszterü eladásával is foglalkozni kíván, tartozik e szándékot az 1884. évi XVII. t. e. 4. §-a értelmében az illetékes első fokú iparhatóságnak

előzetesen szabályszerű módon bejelenteni, s illetve ebbeli üzletére iparigazolványt váltani, míg az az italmérő, ki az üzleti helyiségében ülő vendégei számára vendéglőszerűleg ételmi szereket, s illetve ételeket is kiszolgáltatni kíván, ez üzletére az italmérési engedélyen kívül, szabályszerű vendéglői iparengedélyt köteles szerezni. Az az italmérő, ki ételek és ételmiszerek kiszolgáltatásával, illetve e rendelet életbe lépté után kíván foglal kozni, ez üzletét csak az ipartörvény 4., illetve 10. §-ában e ört feltétel teljesítése, vagyis az iparigazolvány, vagy a vendéglői iparengedély megszerzése után kezdhető meg, míg az az italmérő (koresmáros, bor, sör, és pálinkamérő) ki ételek és ételmiszerek eladásával illetve kiszolgáltatásával e rendelet életbe léptékor is foglalkozik, ez üzletét tovább is folytathatja ugyan; a mennyben azonban élelmi szerekekkel való kereskedésre, vagy ételnek vendéglőszerűleg való kiszolgáltatására iparigazolványa, illetve vendéglői ipar engedélye nincs, e rendelet életbe léptétől számított három hónap alatt az iparigazolványért, illetve az iparengedélyért az illetékes első fokú iparhatóságához folyamodni tartozik — A mennyben e folyamodvány a jelzett határidő alatt az iparhatóságához beadatik, az illető italmérési üzlet tulajdonos az ételmiszer kereskedést, illetve az ételek kiszolgáltatását folyamodványának szabályszerű elintézéséig tovább folytathatja; míg az az italmérő, ki a kötelezettségének eleget nem tesz, a jelzett határidő után, a szerint a mint a fentiekhez képest iparigazolványt, vagy iparengedélyt tartozott volna szerezni, az 1884 évi XVII. t. cikk 156 § a pontja alapján megbüntető, s a törvényszerű bejelentés iparigazolvány nélkül gyakorolt étel kiszolgáltatástól — vendéglői ipartól — újabb büntetés kiszabásának terhe alatt eltiltandó — Jelen rendelet kihirdetése napján azonnal hatályba lép. Felhívom az iparhatóságot, hogy e rendeletet tudomás és alkalmazkodás végett közölje a hatósága területén létező első fokú iparhatóságokkal, s egyuttal utasítsa e hatóságokat, hogy e rendeletet a legszélesebb módon tegyék közhírré, s annak tartalmáról, a hatóságuk területén létező italmérési üzlettulajdonosokat külön-külön értesítsék. Megjegyzem, hogy a mennyben az 1884 évi XVII. t. c. 10 §-ának a pontjában említett iparokra vonatkozó törvényhatósági illetve rendezett tanácsú városi szabályrendelet jelen rendelettel eltérő intézkedéseket tartalmazna, a szabályrendelet módosítása iránt a szükséges lépések haladéktalanul megtendőek lesznek. Budapest, 1900. évi december hó 15-én *He-gedűs s k.*

T. Zemplén-vármegye központi inséges bizottságtól.
2235. sz.

I.

Staut József bizottsági tag előterjeszti, hogy a sztropkai járás területén előreláthatólag már a tavasz folyamán inség fog bekövetkezni, előadja továbbá, hogy a netalan bekövetkező inség iránt főispán ur ömeltósága és a közigazgatási bizottság részéről a belügyi és kereskedelemügyi miniszter önaméltóságának jelentés tételét, felhívja a bizottság figyelmét, hogy az esetleg bekövetkező veszély megakadályozása céljából a kellő óvintézkedések már jó előre megtétele senek s e célból az egyes vidékeken körjegyzőségenként szervezendő inséges bizottságok megalakítását javasolja.

Ezen előterjesztés folytán a bizottság az Olyka-vidéki körjegyzőség területén megválasztotta elnökül: *Pankovics Antal* o. porubai g. kat. lelkészt, tagokul: *Viszlóczky Gábor* sztr.-olykai lelkészt és *Kovács Árpád* körjegyzőt, — a kosaróczi körjegyzőség területén: *Kristóf Endre* rafajóczy lelkészt elnökül, tagul: *Siskovics Endrét*, — a kelcsi körjegyzőség területén elnökül: *Tutkovics József* r. k. lelkészt, tagul: *Zaborovszky Kornél* körjegyzőt és *Lutvák Sámuel* gazdatiszt kelcei lakost — a sztropkai körjegyzőség területére elnökül: *Bárczy Benedek* főszolgabíró, tagul: *Sváby István* és *Unghváry Ede* sztropkai lakosokat, — a havaji körjegyzőség területén elnökül: *Zima György* g. k. esperest (lakhelye Havaj) tagokul: *Wimpiller Istvánt*, *Macharics Ferencet*, *Szegedy Bazilt* és *Soszták Jánost*.

A megválasztott tagokat felkéri a bizottság, hogy megválasztásukat elfogadni, a reájuk bizott tendőket tapasztalt ügybuzgalommal végezni, s a központból vett megkereséseket annak idején teljesíteni sziveskedjenek.

II.

Elnök előterjesztéséhez képest elhatározta a bizottság, hogy az inségesnek ételmi szerekekkel és pénzzel való ellátására a vármegye területén könyöradományok gyűjtését fogja eszközölni, evégből felkéri t. Zemplén vármegye főispánját, hogy az egyes járások főszolgabírait és Sátoralja-Ujhely város polgármesterét ilyen pénzek és ételmi cikkek gyűjtése iránt felszólítani méltóztassék, az összegyűjtött pénzösszegek Bárczy Benedek sztropkai főszolgabíró címére küldendők, az ételmi szerek hasonlóan fent említett címére, Homonna vasuti állomásra lesznek irányítandók; Bárczy Benedek főszolgabíró felkérteik, hogy az

összegyűjtött pénzeket és ételmi cikkeket, a vidéki inséges bizottságok közbejöttével, szétosztani és az erről szóló számadásokat a vármegye alispánjának bemutatni sziveskedjék,

III.

Elnök előterjesztése folytán a bizottság tekintettel azon körülményre, hogy vct információk szerint az inség már két hét alatt is felléphet, tisztelettel megkeresi Zemplén-vármegye tekintetes közigazgatási bizottságát, hogy a keresetlenküli és pénzbelileg segélyezendő inségesek részére a belügyi m. kir. miniszter ur öngyméltóságától és más helyekről is valamely tekintélyesebb pénzsegélyt kieszközölni, a pilanatnyi szükségletek kielégítésére addig is míg a nyrendő segélyekből a fenti összeg visszatéríthető lesz, a vármegye szegény alajából előlegként 2000 koronát a vármegye alispánjának rendelkezésére bocsátani méltóztassék.

IV.

Elnök előterjesztése alapján a bizottság megkeresni határozta a sztropkai járás főszolgabírját az iránt, hogy hatósági közegei közbejöttével és személyes közbenjárásával az inségeseket körjegyzőségenként összeírni és a vármegye alispánjához kimerítő jelentést tenni sziveskedjék az iránt, mennyi az inségesek száma járasa területén, mire terjedjen ki a segélyezés mérve? s e segélyezés mely idő pontban vegye kezdetét? a bizottság ez alkalommal konstatalja, hogy a sztropkai járás területén lévő inséges helyzetéről nem hivatalos uton nyert információk alapján szerzett tudomást, hanem a jelen helyzetről más uton értesült, felkéri hogy az inséges helyzetről és teendőkről a vármegye alispánjához időszakonként és kimerítő részletes jelentést tenni sziveskedjék.

V.

Staut József bizottsági tag előadja, hogy a kereskedelmi miniszter öngyméltósága az inségeseknek közmunkával való ellátására az 1901. évi 3. t.-c. alapján engedélyezett államsegélyből köztak építésére 15 ezer koronát engedélyezett.

A bizottság a vármegye közönségéhez e tárgyban érkezett ministeri intézvény másolatát az államépítészeti hivatal főnökének oly felkéréssel adja ki, hogy az engedélyezett államsegély mikénti felhasználása iránt a vármegye alispánjának haladéktalanul tegyen előterjesztést, a közmunkálatoknak kellő időben és helyen fogamatba vétele iránt kérje fel a vármegye alispánját.

Kelt Zemplén-vármegye központi inséges bizottságának, Sátoralja-Ujhelyben, 1901. évi január hó 26-án tartott ülésében.

alispán helyett:

Thuránszky László

tb. főjegyző mint a közp. inséges biz. h. elnöke.

652/901. I. sz.

A varannai j. főszolgabírjától.

Hirdetmény.

Alulírott főszolgabíró ezennel közhírré teszi, hogy a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium kivételesen megengedte, miszerint a Varannó városában 1901. február 15-16. napjain tartani szokott országos vásár 1901. február 13. és 14. én tartassék meg.

Varannó, 1901. február 7.

Diószeghy János, főszolgabíró.

74/II. 901. sz.

A sztropkai j. főszolgabírjától.

Körözés.

A sztropkai sorozó járás területén összeirt teljesen ismeretlen hadkötelesek névjegyzéke: *Vaszko Mihály*, *Götz János*, *Gewürzman Mózes*, *Hersch Siegelmann*, *Jehuda Volf*, *Fetykó János*, *Kaczmarov József*, *Havram Mihály*, *Borek Tamás*, *Gavdió Károly*, *Hrim Mihály*, *Barancsik Mihály* és *Benyicsák József*.

Sztrapkón, 1901. február hó 1-én.

Bárczy, szolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnapon,	febr. 10. F Hatvanad v.
Hétfőn,	febr. 11. Dezső. pk.
Keddén,	febr. 12. Eulália sz.
Szerden,	febr. 13. R. Katalin.
Csütörtökön,	febr. 14. Bálint vt.
Pénteken,	febr. 15. Fausztin vt. †
Szombalon,	febr. 16. Julianna sz.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozatok.

I.

A „Felsőmagyarországi Hírlap“-ban közel másfél év óta, s így a legutóbbi napokban is több cikk jelent meg, mely Mád város ügyeivel, illetve a jegyzőnk ellen folyamatba tett fegyelmi ügygel foglalkozik.

E cikkekben, melyek alatt utóbbi időkben

*) Az e rovatban közöltékért a beküldő felelős.

Wetterschneider Miksa és Pálóczy József neveit olvassuk, állandóan a mádi intelligenciára, s a város egész közönségére történik hivatkozás: a panaszlók, illetve a két ur azt akarják ezzel jelenteni, mintha mögöttük Mád város intelligenciája s egész közönsége állana.

Nehogy a nagy közönség e tévhitben ringassa magát, ezennel kijelentjük, miszerint a panaszlók s illetve a fentnevezett két ur nincsenek jogosítva Mád város közönsége nevében nyilatkozni; mert eltekintve attól, hogy határozott tudomásunk van arról, hogy az Illésházy Endre községi jegyző ellen megindított hajsza tisztán és kizárólag egyesek személyes bosszújának műve, s hogy ezen vádak a közönség félrevezetése és szenvedélyének felköltése mellett mestersegesen hozattak össze: mi alulírottak kijelentjük, hogy Illésházy Endre jegyzőnk hivatalos működésével teljesen meg vagyunk elégedve, s hogy azon hare, melyet ellene ellenfelei megindítottak, kizárólag a város vitális érdekeinek megoltalmazása miatt kezdetett meg ellene; s hogy mi hivatalos működése iránt teljes bizalommal viseltetünk.

Kelt Mád, 1901. január 28-án.

Teleky László.

Mogyoróssy János	ifj. Virág Mihály
Horváth Ferdinánd	Lajman András
Kalmár János	L. Nagy János
Schneider Károly	Horváth József
Kéler Imre	Bakossi Kálmán
Forreiter József	Hubai István
Soltész Mihály	Horváth Ferenc
Kubus Ferenc	Csonotos István
Kottner András	Nagy István
Barna Orbán	Galambos Ferenc
id. Nagy Ferenc	Duboczki András
ifj. Rác Ferenc	Blánár János
Kocsis Gyula	Csepesényi János
Safczér Márton	Révész József
Kubus János	Bodnár Mihály
Kubus István	Rác András

Fucker Bertalan.

II.

Tekintetes Illésházy Endre urnak,

Mádon.

Tisztelt Barátom!

A „Felsőmagyarországi Hírlap“ f. évi január 26-án megjelent számában Pálóczy József egy cikke jelent meg, melyben közzé teszi Krausz János, Karsai Dezső és Pándi Ferencnek nyilatkozatát, melynek tartalma szerint én sértő véleményt nyilvánítottam volna felőled.

Kijelentem előttem és feljogosítalak annak közzétételére is, hogy a nyilatkozatot aláíró urak valótlanul állítottak és ezzel engem rágalmaztak.

De mert Pálóczy ur a nyilatkozó urakat, valószínűleg a nyilatkozat hitelt érdemlőségének emelése érdekében az „előkelőség“ glóriájával veszi körül, kénytelen vagyok kijelenteni:

1. Hogy Krausz János és Karsai Dezső urak csakis a mádi ügy révén lettek előkelők (?!) tán azzal, hogy kiderült, miszerint az igazmondás terén nem válogatósak,

2. Pándi Ferenc ur pedig állásánál fogva takarékpénztári szolga, a kit tehát az elfogadott társadalmi elvek szerint, bár egyéni becsületességének integritása nélkül is, az előkelőségek sorába erőszakolni nem lehet.

Mád, 1901. január hó 28.

Tisztelt barátod:

Schneider Károly.

A szerkesztő postája.

H. J. dr. urnak — Bpest. G. B. urnak — Tokaj. D. E. — Bpest. H. A. — Szombathely. I. T. — Temesvár. T. V. — Bpest. B. B. — Sztrapkó. F. P. — Pécs. K. P. — Eperjes. O. M. dr. — Gálszécs. F. J. urnak — Isztáncs. O. M. dr. — Bpest. K. K. urnak — Tokaj. H. B. — Miskolcz. F. D. A. — Homonna. T. D. dr. — Ungvár. Cz. B. — Nagy-Mihály. K. M. — Agárd. S. A. dr. — Nyitra. B. Z. és A. — Bpest. T. I. — Székesfehérvár. K. D. — Sopron. M. Gy. Bpest. G. A. — Bpest. M. M. Bpest. F. B. urnak — Helyben. P. I. — Szerencs. K. J. dr. urnak — Magy-Mihály. G. A. urnak — Bpest. G. A. — Bpest. W. M. urnak — Hben. H. J. — Hben. T. K. M. urnak — Hben. F. E. dr. — Helyben. N. V. — Bpest. B. J. — Hben. K. S. urnak — Hben. Sz. A. dr. — Hben. O. F. — Hben. P. M. — Hben. D. L. — Hben. Sz. Gy. dr. — Kassa. L. Gy. — Kassa. L. L. dr. — Hben. Sz. B. Kassa. H. J. — Mindszent. D. J. — Varannó. H. M. — Homonna. M. J. dr. Bpest. G. G. br. — Eger. G. D. — Debreczen. R. L. — Hben. N. L. — Ab-Szántó. P. M. K. Azar. K. E. urnak — Rad. A. nemes sziv diktálta résztvevő sorokért hála köszönetem — az 106. nevében is, ki „extincta amabitur cadem“!

Az „Édes anyám drága lelke“ . . . c. carmen lugubre nem üti meg a közönlenség mértékét. A második versszak két első sorában (olvassa csak el figyelmesen) még a logika is bántó. A 4. és 5. versszaknak minden rime elrejtettön gyenge, úgy szünet a befajozó strofának ez a pár rime is; „ezerszer — érzéssel“ Résztvevőrt köszönetem.

K. urnak — Agárd. Kiadtuk a rovatvezetőnek.

E. Ö. — Helyben. Közlését megkezdjük a jövő számban.

Tóni bácsi — Nyitra. Isten áldjon jó szivedért!

Józi bácsi — Helyben. Vigasztaló szép elégiájáért leghálásabb köszönetünk!

Rendetlenkedő pap. Közlésre nem alkalmas.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Énlert Gyula.**

123/901. tk. sz.

Újabb árverési hirdetmény.

A kir. államkincstár végrehajtónak Rosenfeld Áron kis-czigándi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 1618 k. 27. f. tőkekövetelés és ennek 1897 évi január hó 1-ső napjától járó 5% kamatai 123 k. 24 f. végrehajtási már megállapított, valamint a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az újabb árverés az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 187. §. értelmében a sátor-alja-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. bíróság) területén levő Kis-Czigánd község határában fekvő a I. a kis-czigándi 321. sz. tjkvben 15. hr. sz. alatt foglalt a Rosenfeld Áron jogutódjai u. m. Rosenfeld Regina férj, Mandel Salamonné, Rosenfeld Lébi, Rosenfeld Mária férj, Kohn Sámuelné, Rosenfeld Dezső, Rosenfeld Abraham, Rosenfeld Pepi férj, Elefánt Józsefné és Rosenfeld Sámuel, valamint a Balla Márton nevén is álló ingatlanra a végreh. törvény 156. §. alapján egészben 374 koronában megállapított kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megígért 552 koronánál olcsóbban nem. II. a kis-czigándi 356. sz. tjkvben 2095-2096. hr. sz. alatt foglalt a Rosenfeld Áron fent nevezett jogutódjai, valamint a Balla Márton nevén álló ingatlanra a végreh. törvény 156. §-a alapján egészben 112 koronában megállapított kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megígért 772 koronánál olcsóbban nem; III. a kis-czigándi 313. sz. tjkvben. 1760 hr. sz. alatt foglalt a Rosenfeld Áron fent nevezett jogutódjai nevén álló ingatlanra 330 koronában megállapított kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megígért 37 koronánál olcsóbban nem. IV. a kis-czigándi 314. sz. tjkvben 1758. hr. sz. alatt foglalt a Rosenfeld Áron fent nevezett jogutódjai nevén álló ingatlanra 330 koronában megállapított kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megígért 552 koronánál olcsóbban nem; V. a kis-czigándi 320. sz. tjkvben 51 hr. sz. alatt foglalt a Rosenfeld Áron fentnevezett jogutódjai nevén álló ingatlanra 80 koronában megállapított kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megígért 110 koronánál olcsóbban nem; VI. a kis-czigándi 322. sz. tjkvben 1145 hr. sz. alatt foglalt a Rosenfeld Áron fentnevezett jogutódjai nevén álló ingatlanra 66 koronában megállapított kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megígért 114 koronánál olcsóbban nem; VII. a kis-czigándi 344. sz. tjkvben 1389 hr. sz. alatt foglalt, Rosenfeld Áron fentnevezett jogutódjai nevén álló ingatlanra 322 koronában megállapított kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megígért 772 koronánál olcsóbban nem; VIII. a kis-czigándi 388. sz. tjkvben (1226—1227) hr. sz. a. foglalt ingatlanra a Rosenfeld Áron fentnevezett jogutódjai nevén álló 1/2 részére 320 koronában megállapított kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megígért 398 koronánál olcsóbban nem; IX. a kis-czigándi 403. sz. tjkvben (403—404) hr. sz. a. foglalt a Rosenfeld Áron fentnevezett jogutódjai nevén álló házas belsőszere 320 koronában megállapított kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megígért 552 koronánál olcsóbban nem; X. a kis-czigándi 445. sz. tjkvben 407. hr. sz. alatt foglalt a Rosenfeld Áron fentnevezett jogutódjai nevén álló ingatlanra 10 koronában megállapított kikiáltási árban, de az utóajánlatot tevő által megígért 14 koronánál olcsóbban nem; elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül **1901. évi február hó 18-ik napjának d. e. 10 órája** K. Czigánd község házához tüzetik ki.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 37 K. 40 f., 11 K. 20 f., 33 K., 33 K., 8 K., 6 K. 60 f., 32 K. 20 f., 32 K., 32 K. és 1 K.-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az árverés napjától számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% os kamatokkal együtt az 1881. évi dec. hó 6-án 39.415/I. M. szám. a. kelt rendeletben előírt módon a k.-helmezi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog leszámitatni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1901. jan. 15.

Stépan,
kir. bíró.

Tk. 311/901. szám.

Hirdetmény

Pichnye község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-c. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. törvények 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII t.-cz. 5 és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22 §a lapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1901. évi auguszt. hó 10-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1901. évi auguszt. hó 10-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1901. auguszt. hó 10-ik** napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltja után az átalakításakor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Homonnán, a kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi január hó 17-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Tk. 3490/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közzé teszi, hogy Zemplénvármegye nyilv. betegápolási alapja végrehajtónak Somogyi Jánosné végrehajtást szenvedett elleni 121 kor. 60 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék a tokaji kir. bíróság területén levő Tarczali község határában fekvő

1. a tarczali 1880. sz. tjkvben foglalt 1569 hr. számú birtokból Somogyi Jánosné, Szepesi Eszter nevén álló rész birtokra 335 kor. kikiáltási árban;

2. ugyanazon sz. tjkvben foglalt 2948 hr. számú szőlő-birtokból Somogyi Jánosné, Szepesi Eszter nevén álló rész birtokra 506 koronára;

3. a tarczali 2609. sz. tjkvben foglalt 2071. hr. sz. rét birtokból Somogyi Jánosné, Szepesi Eszter nevén álló rész birtokra az árverést 623 koronában ezenell megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901. évi február hó 21-ik napjának** délelőtt 10 órakor Tarczali község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 33 korona 50 fillért, 50 korona 60 fillért és 62 korona 30 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi november hó 19-én.

Szabó Lajos,
kir. albiró.

1821/1900. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1900. évi V. I. 744/1. sz. végzése következtében hivatalból képviselt Kurczvil János és társa budapesti cég javára „Pannónia könyvnyomda” Jarcsó és Ócskay ellen 40 korona 60 fillér s jár. erejéig 1900. évi november hó 10-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülglalt és 2977 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gyorssajtó papírok, állványok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1900. évi V. I. 744/2. számú végzése folytán 40 korona 60 fill. tőkekövetelés ennek 1899. évi Április hó 25. napjától járó 5% kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 31 kor. 86 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperesek ütlehelyiségében leendő eszközésére **1901. évi február hó 12-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kituzetik és ahhoz venni szándékozik o'y megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is ellognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrepletetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1901. évi január hó 16-án.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 536/901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint könyvi hatóság közzé teszi, hogy Vég Bertalan végrehajtónak Bálint János ugys mint k.k. Pipcsák János és Ferencz gyámja végrehajtást szenvedt elleni 2235 kor. 84 fill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság) területén levő S.-Patak városában fekvő a sárospataki 2784/b. sz. tjkvben I. 6350. 6351. és 5974. hr. sz. alatt foglalt Bálint János, kisk. Pipcsák János és kisk. Pipcsák Ferencz nevére írott belhely 107. ö. i. számú ház, kert és szántóföldre az árverést 906 koronában ezenell megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901. évi április hó 18-ik** napjának d. e. 10 órakor Sárospatakon a város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 90 kor. 60 fillér készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi január hó 28-ik napján.

Desseffy,
kir. törvényszék bíró.

Tk. 7638/900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közzé teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Mriz Pál végrehajtást szenvedt elleni 199 kor. 30 fill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a homonnai kir. bíróság területén levő Hankócz községében fekvő a hankóczi 38. sz. tjkvben A. I. 1—24. sorszám alatt fölvetett 1/2 telek ingatlanból és a hozzátartozó 42 régi összeírás számú házból udvarral és az 50 hr. számú kertből az A. I. alatti bejegyzés szerint Mriz Pál (kinek neje Velyasz Zsuzsanna) végr. szenvedt 1/2-ed részen megillető jutalekra 734 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi február hó 26-ik napján** délelőtt 10 órakor Hankócz község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 73 kor. 40 fillér készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi november hó 9-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Tk. 7641/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közzé teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Belanyin Jánosné végrehajtást szenvedt elleni 198 kor. 20 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a homonnai kir. bíróság területén levő Barkó községében fekvő

1. a barkói 77. sz. tjkvben A. I. 1—12. 14—15 sorszám alatt fölvetett 1/8-ad telekre és a hozzátartozó 68. összeírás számú ház és 89. hr. számú kertre (tulajdonos özvegy Belanyin Jánosné) 1064 kor. kikiáltási árban;

2. az 568/46. hr. szám alatt fölvetett váltáság köteles szántóföld „u dolye” 34 kor. kikiáltási árban;

3. az 561. hr. szám alatt fölvetett parlag szőlőre (magazini) 26 korona kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi február hó 25-ik** napján d. e. 10 órakor Barkó község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 106 korona 40 fillért, 3 korona 40 fillért 2 korona 60 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi november hó 8. napján.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Tíz szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér.
Vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Videkről postautalvánnyal avagy levélbélyegeken.
Az utalvány szelvényére a szöveg is följegyezhető.

Apró hirdetések

felvételnek
a „ZEMPLÉN“

kiadóhivatalában
(főter 9. szám)

Bérlőknek,
Munka adóknak,
Vevőknek,
és
eladóknak,
állást keresőknek,

bérbeadóknak
és mindazoknak,
kik a nagy közönségből
keresik az érdekelt feleket
bizvást ajánlhatjuk a

„Zemplén“
vármegyei hivatalos lap
„Apró hirdetések“
rovatát.

Egy bolthelyiség

a Kazinczy-utca legszebb
helyén
ideiglenesen

f. évi április hó 24-éig
KIADÓ.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Eladó szőlő.

A sátoralja-ujhelyi határ-
ban fekvő „Köves hegyen“
egy kitünő fekvésű s tele-
pítésre alkalmas parlag-
szőlő eladó.
Bővebb felvilágosítást nyújt
e lap kiadóhivatala.

Zongora

bérletre kerestetik. —
Czím a kiadóhivatalban.

Béres gazda

kerestetik egy nagyobb ura-
dalomban f. évi április 1-én
leendő belépésre. — Czímét
tudatja a kiadóhivatal.

Gyakornokul

egy jó házból való fiu fel-
vétetik **Szent-Györgyi**
Vilmos üzletébe Sátoralja-
Ujhely.

Divány

jó karban lévő igen olcsón
eladó. Czím a kiadóhiva-
talban.

Egy tanonc

azonnal felvétetik a
„Zemplén“ könyvnyom-
tató intézetében.

Egy teljes

irodai berendezés,

mely üveg fal, írómány-
szekrény rekeszekkel, di-
vány és íróasztalból áll,
jutányos áron eladó. — Hol?
megtudható a kiadóhiva-
talban.

Az

Apró Hirdetések

kétségtelenül hatalmas
közvetítői lesznek ezen-
tul az üzletkötéseknek
s kiszámíthatatlan gya-
korlati haszna lesz en-
nek a rovatnak a közön-
ség minden rétegére, ha
egyszer hozzá szokik eh-
hez a legolcsóbb és leg-
eredményesebb közleke-
dési eszközhöz.

Azért ajánlatos, hogy
a közönség gyorsan meg-
kedvelje s s mentől sü-
rűbben vegye Igénybe a
„ZEMPLÉN“
teljes címmel ellátott
apró hirdetéseit.

Levélbeli tudakozóda
sokra pontosan válaszolunk
ha a szükséges postabélyeg
beküldetik.

Eladó földbirtok.

Tiszapolgári határban (Szabolcsmegye)
a vasuti állomástól 20 percnyire, egy
tagban kello gazdasági épületekkel ellá-
tott, 750 magyar holdas birtok, szabad
kézből előnyös fizetési feltételek mellett
eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **Munk Soma**
Alsó-Zsolcán és **Dr. Neményi Vilmos**
ügyvéd Kassán.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált házi szer, a mely már több
mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkal-
maztatik küszvénynél, csúznál és meghüléseknel.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor
mindig figyelemmel legyünk a „Hor-
gony“ védjegyre és a „Richter“ czéjgyezésre.
80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ügyszólván
minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár:
Török József gyógyszerésznél Buda-
pesten.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Mindenféle tejtermékek és theavaj
naponta friss állapotban kaphatók a sáros-
pataki hercegi uradalom sátoralja-ujhelyi
tejesarnokában.

Ugyanott kívánatra naponkint a tej-
termékek házhoz is szállíthatóak, továbbá
jogosítva van a kihordó kocsis készpénz
mellett azok eladására.

Spindler Pál,
mint a sárospataki hercegi urad.
elárúsítója.

Cserkéreg eladási hirdetmény.

Tálya (Zemplén m.) nagyközség „B“ üzem-
oszt.-ban az üzemterv szerint kijelölt 123 k. hold
vágás területen található tölgyfák kérge **f. évi**
április hó 1-én d. e 10 órakor Tálya köz-
ség házánál tartandó nyilvános árverésen el fog
adatni. Becsült tölgyfa 19284 ürm. Kikiáltási ár
egy ürm. fa kérge 2 korona 20 fillér. Bánatpénz
398 korona.

Az eladási feltételek a sátoralja-ujhelyi m.
kir. járási erdőgondnokságnál és a községi elő-
járóságnál megtekinthetők.

Bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli aján-
latok is adhatók be az árverés megkezdéséig a
községi előjárósághoz.

Az előjáróság.

Pályázati Hirdetmény.

A f.-regmeczi ref. iskola építésére és
a paróchia kijavítására pályázat hirdetik.

A vállalkozni szándékozók a tervraj-
zot a lelkésznel bármikor megtekinthetik.
Az ajánlatok **márczius 10-ig** el-
fogadtnak.

Az előjáróság.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b.
tudomására hozni, hogy mindenemű ingat-
lanok vételét — eladását, — bérbeadását
avagy bérbevételét a legelőnyösebb felté-
telek mellett s a legrövidebb idő alatt
közvetitem

**Jóhírnevű vendéglőmben kitünő asz-
tali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá
valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20
krtól 1 frt 60 krig kapható.**

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely. Korona u.

1825/1900. V. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróóság 1900. évi V. I. 809/1. számú
végzése következtében hivatalból képviselt **Dr. Mihály Lajos**
nagyváradi lakos javára **Dr. Fried Lajos s.-a.-ujhelyi lakos**
ellen 68 kor. 60 fill. s jár. erejéig 1900. évi november hó 4-én
foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és
2335 koronára becsült következő ingóságok u. m.: házi buto-
rok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. jbiróságnak 1900.
évi V. I. 809/2. számú végzése folytán 68 kor. 60 fill. tőke-
követelés ennek 1900. évi július hó 3. napjától járó 5%
kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 47 kor. 86 fill.-ben
bíróilag már megállapított költségek erejéig Sátoralja-Ujhely-
ben alperes lakásán leendő eszközölésére **1901. évi február**
hó 25-ik napján d. u. 3 órája határidőül kitétik és ahhoz
a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a
értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek becs-
áron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-
és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna,
ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek
javára is elrendeltetik.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1901. évi január hó 26-án.
Tomasovszky Lajos,
kir. jb. végrehajtó.

Tk. 7730/1900. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság
közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Roszoly-
yanko János végrehajtást szenvedő elleni 336 kor. 24 fill.
tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a homonnai
kir. jbiróság területén levő Alsó-Jablonka községében fekvő az
alsó-jablonkai 20. számú tjkvben A. I. 1-16 sorszám alatt
Roszolyanko János tulajdonánál fölvetett 1/2-ad urbéri telekre s
hozzátartozó 27 hr. sz. belhelyre 902 korona kikiáltási árban
az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az
1901. évi február 22-ik napján d. e. 10 órakor Alsó-
Jablonka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának
10%-át vagyis 90 korona 20 fillért készpénzben vagy az
1881-ik évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám
alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes érték-
papírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-
helyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Homonnán, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi
hatóságánál 1900. évi nov. hó 13. napján.

Dr. Oláh, kir. albiró

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcsepplő-készleteit, szalmakazalozóit,

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű

fűkaszálo-, marokrakó- és kéveköztő aratógépeit,
továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lőerejű gőzcsepplő-készleteit, Sack
rendszerű acélöntésű ekéfével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

21 év óta fennálló hordó gyáramban GÖNCZI HORDÓK jutányos árban kaphatók.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

téglagyáramat

a mai kor kivánalmainak megfelelően

gőzgéppel és körkemenczével

rendeztem be, melyben mindenféle speciál munkákat készítek, u. m.:

1. Francia hornyolt tetőeserep, melyből 14 drb. fed. □ méterenként, súlya 35 kiló.
2. Hozzávaló dísz gerinceserep.
3. Többféle nagyságu alagesővek, mező és szőlővizek, valamint nedves lakások lecsapolásához.
4. Gép falitégla.
5. Préselt sima téglá dísz munkákhoz.
6. Kézi falitégla.
7. Kézi közönséges fedéleserep.
8. Gépi közönséges fedéleserep.
9. Vízépítési fagyálló téglá.
10. Boltozat ürtégla.
11. Virágágy díztégla.

Áruimat a sárospataki vasuti állomáshoz vagonokba rakva jutányosan számítom. — Gyáramat a n. é. közönségnek b. pártfogásába ajánlva

Kitünő tisztelettel

Nieszner Ferencz,
hordó és gőztéglagyár tulajdonosa. Sárospatak.

Bizományi raktárt állandóan tartok Behyna testvér uraknál S.-A.-Ujhely.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:

Kapu oszlopok . . . 2 koronától 5 koronáig.
Kerítés oszlopok . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkából.

50 koronán felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzifát eladunk mmázsánsként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egyszben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

1500 darab

vadgesztenye fácska eladó. Koronájukkal együtt 2 $\frac{1}{2}$ méter magasságuak. Áruk: 1 db. 50 fillér, 100 drb. 50 korona. Kaphatók hg. Windisch-Graetz Lajos úr kertészetében Sárospatakon.

Közgyűlési meghívó.

A sátoralja-ujhelyi villanyvilágítási és erőátviteli részvénytársaság
folyó évi február hó 24-én délelőtt 10 órakor

saját hivatalos helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadások és mérleg bemutatásával.
 2. A mérleg megállapítása és a tiszta nyereség felosztása iránti intézkedés.
 3. A felmentvény iránti határozat.
 4. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.
 5. Esetleges indítványok tárgyalása.
- A zárszámadások, valamint az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések a törvény által előírt időben a társulat hivatalos helyiségében megtekinthetők. Sátoralja-Ujhely, 1901. évi február hó 6-án.

DÓKUS GYULA, társulati elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

8. §. Szavazatra az jogosult, ki a közgyűlést megelőzőleg részvényét a társaság pénztáránál letéteményezte és erről elismervénnyel bír.

Raktár.

Csillag-utca 345/a. sz. a. házban
egy raktárhelyiség azonnal bérbé
kiadó.

Szőlőkarók eladása.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokosok nagybecsű tudomására hozni, hogy jó minőségű 180-as és 2 méteres

szőlőkarókat

bocsájtok áruba.

Szíves megkeresésekre azonnal és készséggel válaszolok.

Tisztelettel

Günspan Herman,
fakereskő, S.-A.-Ujhelyben.

HAZAI IPAR!

WEIN KÁROLY és TÁRSAI

szővőgyár, KÉSMÁRK

elismert hírneves

SZEPESÉGI VÁSZON

és

DAMASZT ÁRUJ

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból származó minden darab áru

ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPAR!

UNGHVÁRY LÁSZLÓ 300 holdas czepléti gyümölcsiskolája és szőlőtelepének árjegyzéke megjelent. mely 500 gyümölcsfaj leírását tartalmazza. Nemes csemete eladatik 2 krtól 50 krig. Rendelhető mindenféle vadonca, nagymennyiségű sima és gyökeres szőlővessző Kap-hatós sövény-készítésre alkalmas akác, glebitschea maclura, ribizli stb. Viszonteladók 20-30% engedményt s 4-6 havi hitelt kapnak Kertészeti eszközök és kitérő borok is adatnak el. Árjegyzék bérmentve küldetik.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium- és magnézium-hydrocarbonatoy ásványviznek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által ajánlva. A legízletesebb és legolcsóbb ásványviz, Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.